

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W WARSZAWIE

LWA.410.6.3.2024

Pan
Dariusz Łukaszewski
Prezes Zarządu
Polski Związek Tenisowy
ul. Konduktorska 4 lok. 10
00-775 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/024 Realizacja zadań przez polskie związki sportowe w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Polski Związek Tenisowy ¹ , ul. Konduktorska 4 lok.10, 00-775 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Łukaszewski, Prezes Zarządu ² , od 24 listopada 2022 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Mirosław Skrzypczyński, Prezes Polskiego Związku Tenisowego, od 20 maja 2017 r. do 24 listopada 2022 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań dofinansowanych w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2024 (do czasu zakończenia kontroli), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Magdalena Bylińska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/51/2024 z 15 kwietnia 2024 r. (akta kontroli tom I str. 1)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Polski Związek Tenisowy w latach 2019-2024 (I kwartał)⁵ realizował zadania w ramach sportu wyczynowego, młodzieżowego i powszechnego dofinansowanych przez Ministra Sportu i Turystyki⁶.

Otrzymane z MSiT środki PZT wykorzystał zgodnie z przeznaczeniem i na zasadach określonych w umowach, osiągając zakładane cele i efekty rzeczowe.

Stwierdzone nieprawidłowości w wymiarze finansowym, dotyczące wypłacenia wynagrodzenia trzem osobom: koordynatorowi krajowemu i regionalnemu w 2022 r. oraz koordynatorowi regionalnemu w 2023 r. w kwotach wyższych niż stawki określone w programie, w łącznej wysokości 20,0 tys. zł⁷, a także jednostkowe nieprawidłowości o charakterze formalnym, polegające w szczególności na niezamieszczeniu w systemie Tenis Polski Online m.in. orzeczeń lekarskich o zdolności zawodników do uprawiania tenisa, posiadania aktualnych licencji zawodniczych, nieterminowym przesyłaniu do Ministerstwa Sportu i Turystyki dokumentacji dotyczącej zgłoszeń i oceny startów zawodników w zawodach, niespełnieniu wymogu minimalnej liczebności grup ćwiczebnych, niezrealizowaniu wizytacji w niektórych klubach, a także braku adnotacji o sprawdzeniu niektórych

¹ Dalej również: PZT, Związek.

² Dalej również: Prezes Zarządu lub Prezes.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Z uwagi na ustawowy zakres kompetencji kontrolnych NIK w odniesieniu do podmiotów nienależących do sektora finansów publicznych, realizacja przez PZT zadań finansowanych ze środków dotacji nie została objęta oceną pod kątem celowości i rzetelności postępowania.

⁶ Dalej również: MSiT lub Minister.

⁷ Co stanowiło 0,3% badanej próby wydatków.

dowodów księgowych pod względem merytorycznym przez osobę odpowiedzialną, nie miały wpływu na prawidłowość realizacji zadań objętych dofinansowaniem.

Nieosiągnięcie w pełni zakładanych celów i efektów dofinansowanych zadań w znacznej mierze uwarunkowane było czynnikami natury obiektywnej, związanymi ze specyfiką rywalizacji sportowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja zadań dofinansowanych w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki

Opis stanu faktycznego

1. Polski Związek Tenisowy jest polskim związkiem sportowym w rozumieniu art. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie⁸, działającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza jej granicami. PZT został zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000052213.

W PZT obowiązuje Statut Polskiego Związku Tenisowego⁹ zatwierdzony decyzją Ministra Sportu i Turystyki¹⁰, zgodnie z którym do celów i zadań PZT należą m.in. organizacja krajowego współzawodnictwa sportowego, przygotowanie kadry narodowej i reprezentacji Polski do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym i zapewnienie warunków jej udziału w tym współzawodnictwie, a także popularyzacja i rozwój tenisa, tenisa plażowego oraz wszystkich sportów tenisowych, czy form uprawiania tenisa. PZT prowadzi działalność i współzawodnictwo sportowe w tenisie, tenisie plażowym oraz tenisie na wózkach.

Władzami Związku są: Walne Zgromadzenie Delegatów, Zarząd i komisja rewizyjna, a organem uprawnionym do reprezentacji Związku jest Zarząd.

Całością prac Zarządu kieruje Prezes, do którego kompetencji należy m.in. reprezentowanie PZT na zewnątrz oraz działanie w imieniu i na rzecz Związku. Dla ważności oświadczeń w sprawach majątkowych PZT wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu, w tym prezesa lub jednego z wiceprezesów lub prezesa Związku i sekretarza generalnego lub wiceprezesa i sekretarza generalnego. W PZT powołano Sekretarza Generalnego¹¹.

(akta kontroli tom I str. 2-39)

PZT jest członkiem Międzynarodowej Federacji Tenisowej – International Tennis Federation¹² oraz Europejskiego Stowarzyszenia Tenisowego – Tennis Europe¹³. W Polskim Związku Tenisowym została powołana zawodowa liga tenisa – SuperLiga Tenisowa¹⁴.

(akta kontroli tom I str. 2-23, tom III str. 316-322)

2. W okresie objętym kontrolą licencję PZT posiadało: w 2019 r. – 6742, w 2020 r. – 8508, w 2021 r. – 15 491, w 2022 r. – 17 321, w 2023 r. – 16 159 oraz w 2024 r. (I kwartał) – 13 080 zawodników. W perspektywie pięciu lat liczba zawodników zrzeszonych wzrosła o 94 %.

(akta kontroli tom III str. 196, 589)

W badanym okresie PZT zorganizował następującą liczbę zawodów o tytuł Mistrza Polski oraz o Puchar Polski: w tenisie¹⁵ - 27 (2019 r.), 49 (2020 r.), 37 (2021 r.),

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 2048.

⁹ Statut z 1 grudnia 2018 r., zmieniony uchwałą nr 12 z 28 września 2022 r. Walnego Zgromadzenia Delegatów Polskiego Związku Tenisowego w sprawie zmiany Statutu PZT.

¹⁰ Pismem Ministra Sportu i Turystyki z 30 maja 2019 r. oraz z 25 listopada 2022 r.

¹¹ Uchwała Zarządu PZT nr 403 z 23 lipca 2020 r.

¹² Dalej: ITF.

¹³ Dalej: TE.

¹⁴ Uchwała Zarządu PZT nr 3/1 z 25 września 2021 r. dotycząca powołania zawodowej ligi tenisa- SuperLiga Tenisowa oraz Decyzja Ministra Sportu i Turystyki nr 12/DP/2022 z 16 lutego 2022 r.

¹⁵ M.in.: Halowe Mistrzostwa Świata, Puchar Polski Kobiet i Mężczyzn, Drużynowe Mistrzostwa Polski.

48 (2022 r.), 59 (2023 r.), 13 (w I kwartale 2024 r.); w tenisie amatorskim¹⁶ - 2 (2019 r.), 3 (2020 r.), 3 (2021 r.), 3 (2022 r.), w latach 2023-2024 (I kwartał) nie organizował zawodów; w tenisie plażowym¹⁷ - 4 (2019 r.), 2 (2021 r.), 3 (2022 r.), 2 (2023 r.), (w 2020 r. i w I kwartale 2024 r. nie organizował zawodów); w tenisie na wózkach¹⁸ - 3 (2019 r.), 8 (2020 r.), 7 (2021 r.), 8 (2022 r.), 9 (2023 r.), w I kwartale 2024 r. nie organizował zawodów.

(akta kontroli tom III str. 202-207, 589-590)

PZT w okresie objętym kontrolą zorganizował i zrealizował siedem zawodów o charakterze międzynarodowym, mistrzowskim oraz pucharowym: w 2019 r. mecz Billie Jean King Cup Polska-Brazylia, w 2020 r. mecz Davis Cup Polska-Hongkong, w 2021 r. i 2022 r. dwa mecze Davis Cup¹⁹ oraz mecz Billie Jean King Cup Polska - Brazylia, a w 2023 r. mecz Davis Cup Polska-Barbados.

(akta kontroli tom III str. 208)

W Związku wprowadzono regulacje wewnętrzne w zakresie sportu, tj. m.in.: Regulamin turniejowy PZT, Regulamin licencjonowania klubów PZT, Regulamin licencjonowania zawodników PZT, Regulamin rozgrywek drużynowych PZT oraz Regulamin powoływania kadry narodowej w poszczególnych sportach, a także Regulamin dyscyplinarny i Regulamin finansowy PZT.

(akta kontroli tom III str. 197-201)

W latach 2019-2024 (I kwartał) PZT powoływał kadrę narodową (KN) w trzech sportach: w tenisie (KN Tenis Senior i KN Tenis Młodzieżowy); w tenisie plażowym (KN Seniorów i KN Juniorów²⁰) oraz w tenisie na wózkach. W poszczególnych latach powołano odpowiednio: do KN Seniorów 76, 59, 72, 73, 77 oraz 64 zawodników, do KN Tenis Młodzieżowy 237, 236, 229, 202, 259 i 239 graczy, do KN tenis plażowy w latach 2019, 2022 i 2023 odpowiednio²¹: 50, 23, 31 oraz w I kwartale 2024 r. – 9 zawodników do KN tenis plażowy Senior i 13 do KN Junior; do KN tenis na wózkach 20, 18, 18, 23, 31 i 20 graczy.

(akta kontroli tom III str. 209-212)

Z regulacji wewnętrznych PZT nie wynika, kto jest odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru nad przygotowaniem do udziału i udziałem zawodników kadry narodowej w igrzyskach olimpijskich (IO) i zawodach mistrzowskich (mistrzostwa świata i mistrzostwa Europy²²). Z wyjaśnień Prezesa wynika, że nadzorem nad przygotowaniem do IO i drużynowych mistrzostw świata (Davis Cup i BJK Cup)²³ zajmuje się Dyrektor Sportowy. Wszystkie procedury i regulacje, na podstawie których odbywa się nadzór PZT nad wymienionymi imprezami są narzucane przez ITF i żadne odstępstwa w tym zakresie nie są możliwe.

(akta kontroli tom III str. 438)

3. Na realizację programów w zakresie sportu wyczynowego²⁴ w latach 2019-2024 (I kwartał) PZT otrzymał dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki z dwóch źródeł finansowania, tj. z budżetu państwa z części 25 Kultura fizyczna²⁵ oraz ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej²⁶, zawierając 24 umowy na łączną

¹⁶ M.in.: Halowe Otwarte Mistrzostwa Polski, Narodowe Mistrzostwa Polski.

¹⁷ M.in.: Mistrzostwa Polski w Tenisie Plażowym.

¹⁸ M.in.: Puchar Polski, Halowe Mistrzostwa Polski.

¹⁹ W 2021 r. Davis Cup Polska-Salvador, Billie Jean King Cup Polska-Brazylia. W 2022 r. Davis Cup Polska-Indonezja, Billie Jean King Cup Polska-Rumunia.

²⁰ Tylko w 2024 r. Przedtem, w latach 2019-2023, powoływano jedną kadrę narodową w tenisie plażowym.

²¹ W latach 2020-2021 PZT złożył wnioski dotacyjne, ale nie otrzymał dofinansowania.

²² Dalej także: MŚ i ME.

²³ Drużynowe Mistrzostwa Świata (DMS): Davis Cup - międzynarodowe zawody tenisowe drużyn męskich, Billie Jean King (BJK Cup) - drużynowe rozgrywki tenisowe krajowych reprezentacji kobiecych.

²⁴ Bez zadań realizowanych w programach i konkursach dotyczących rozwoju sportu osób z niepełnosprawnościami w ramach sportu wyczynowego.

²⁵ Dalej: budżet państwa.

²⁶ Dalej: FRKF.

kwotę 32 899,5 tys. zł, z czego wykorzystano środki w wysokości 26 865,72 tys. zł²⁷. W ramach Programu dofinansowania realizacji zadań związanych z przygotowaniem w 2019 r. kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w MŚ lub ME (realizowany tylko w 2019 r.) ze środków FRKF zawarto jedną umowę na kwotę 1075 tys. zł.

W ramach Programu dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w MŚ i ME w sportach olimpijskich (realizowany w latach 2019-2023) zawarto siedem umów na łączną kwotę 27 385 tys. zł.

W ramach Programu wspierania sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym (realizowany w 2019 r. oraz w latach 2021-2023) zawarto trzy umowy na kwotę 367 tys. zł.

W ramach Programu dofinansowania zadań ze środków budżetu państwa z zakresu wspierania promocji sportu poprzez dofinansowanie organizacji imprez mistrzowskich w Polsce, w tym m.in. międzynarodowych zawodów kwalifikacyjnych do IO, organizowanych w Polsce, zawodów z cyklu Pucharu Świata oraz zawodów zaliczanych do klasyfikacji światowej ITF działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski (realizowany w latach 2019-2023) zawarto 11 umów na łączną kwotę 3 640 tys. zł.

W ramach Programu Super Trener wsparcie szkolenia zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich i głuchych oraz przygotowania i udziału w MŚ i ME w sportach olimpijskich, paraolimpijskich i osób głuchych ze środków budżetu państwa (realizowany w latach 2021-2023) podpisano dwie umowy na kwotę 432,5 tys. zł.

Podczas realizacji ww. umów PZT wydatkował środki w łącznej wysokości 26 865,7 tys. zł, z czego z FRKF 1075 tys. zł (w 2019 r.), a z budżetu państwa: 2470 tys. zł w 2019 r., 4305 tys. zł w 2020 r., 4648,5 tys. zł w 2021 r., 6310,2 tys. zł w 2022 r. oraz 8057 tys. zł w 2023 r.

W okresie objętym kontrolą wysokość dofinansowania sportu wyczynowego zwiększyła się - w 2019 r. wyniosła ona 3545 tys. zł, a w 2023 r. - 8057 tys. zł (wzrost o 127%)²⁸.

W latach 2019-2023 najwyższa dotacja w sporcie wyczynowym została udzielona PZT na kwotę 6000 tys. zł, w ramach Programu dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w MŚ i ME w sportach olimpijskich w 2023 r.

(akta kontroli tom III str. 160-166, 185-188)

4. Szczegółowym badaniem objęto dwie umowy o najwyższej kwocie dofinansowania: umowę o dofinansowanie nr 2022/0033/0073/UDot/60/DSW z 18 lutego 2022 r.²⁹ na realizację zadania publicznego pn. „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2022 r.” na kwotę 4450 tys. zł oraz umowę o dofinansowanie nr 2023/0042/0073/UDot/60/DSW z 15 lutego 2023 r. na realizację zadania pn. „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem

²⁷ Kwota uwzględnia zwrot 33,78 tys. zł z umowy z 18 lutego 2022 r. nr 2022/0033/0073/UDot/60/DSW oraz fakt, iż do 31 marca 2024 r. w ramach umowy z 26 marca 2024 r. nr 2024/0067/0073/UDot/60/DSW na kwotę 6000 tys. zł nie poniesiono wydatków.

²⁸ W latach 2019-2023 PZT wydatkował łącznie ze środków własnych 5432,37 tys. zł oraz ze środków pochodzących od jednostek samorządu terytorialnego 275 tys. zł.

²⁹ Kwota dotacji została dwukrotnie zwiększona z kwoty 4200 tys. zł do kwoty 4300 tys. zł (Aneks nr 2 z 21 września 2022 r.) oraz do kwoty 4450 tys. zł (premia przyznana przez MSiT).

w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 r.” na kwotę 6000 tys. zł³⁰.

W wyniku sprawdzenia realizacji ww. dwóch umów stwierdzono, że:

- w 2022 r. i 2023 r. szkoleniem objęto 73 i 75 zawodników, w tym 17 i 20 z grupy szkolenia olimpijskiego (w kat. A1 – 0 i 1, A2 – 2 i 0, B1 – 0 i 3 oraz B2 – 15 i 16);
- w zbadanej próbie 40 zawodników, wszyscy byli powołani do kadry narodowej³¹ zgodnie z regulaminami PZT, posiadali orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do uprawiania sportu oraz posiadali licencję zawodniczą Związku;
- w 2022 r. nie organizowano zgrupowań i konsultacji zagranicznych, natomiast w 2023 r. PZT zorganizował jedno zgrupowanie zagraniczne, które odbyło się po uzyskaniu zgody Dyrektora Departamentu Sportu Wyczynowego³² w MSiT;
- PZT złożył wraz wnioskiem założenia aktualnego programu przygotowań do igrzysk olimpijskich w sportach letnich;
- dokumentacja dotycząca założeń i oceny startów zawodników w zawodach mistrzowskich³³ w jednym przypadku została wysłana 9 dni przed wyjazdem, a w dwóch przypadkach nie zawierała wszystkich wymaganych załączników (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);
- PZT opublikował na stronie internetowej aktualny wykaz prowadzonych akcji szkoleniowych, zawierający termin i miejsce każdej akcji oraz listę osób w niej uczestniczących;
- udział środków własnych spełniał limit określony w programie, tj. wynosił co najmniej 5% kosztów ogółem³⁴: w 2022 r. 242 tys. zł (5,5%) i w 2023 r. 317,9 tys. zł (5,3%);
- kwota kosztów pośrednich poniesionych ze środków dofinansowania nie przekroczyła limitu określonego w programach dotyczących tych umów, tj. 15% w stosunku do kosztów bezpośrednich - w 2022 i 2023 r. wyniosła odpowiednio: 540 tys. zł (14%) oraz 650 tys. zł (12%);
- PZT prowadził wyodrębnione ewidencje księgowe środków otrzymanych dotacji oraz wydatków na realizację zadań w ramach sportu wyczynowego, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
- kwoty poniesionych kosztów ze środków dofinansowań były zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniach końcowych z realizacji ww. umów;
- koszty bezpośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach³⁵;
- koszty pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach³⁶;
- w ramach obu projektów zapewniono zawodnikom ubiory reprezentacyjne, serwis rakiet oraz piłki;
- w 2022 r. nie dofinansowywano wynagrodzenia sekretarza generalnego lub dyrektora biura lub kierownika wyszkolenia, a w 2023 r. przeprowadzono konkurs na stanowisko Dyrektora Sportowego PZT, wyboru dokonano z zastosowaniem

³⁰ Kwota dotacji została dwukrotnie zwiększona z kwoty 5000 tys. zł do 5300 tys. zł (Aneks nr 2 z 4 grudnia 2023 r.), a następnie do 6000 tys. zł (Aneks nr 3 z 15 grudnia 2023 r.).

³¹ Z czego 20 w 2022 r. i 20 w 2023 r.

³² Dalej również: DSW.

³³ Davis Cup – Portugalia 28.02-06.03.2022 r. oraz BJK Cup 2023 4-12.11.2023 r.

³⁴ Koszty bezpośrednie oraz koszty pośrednie ze środków budżetowych.

³⁵ Badaniem szczegółowym objęto 47 dowodów księgowych, które dokumentowały poniesienie kosztów bezpośrednich w kwocie 1943,87 tys. zł, co stanowiło 21% kosztów bezpośrednich ogółem (9260 tys. zł, z czego 3910 tys. zł w ramach umowy z 2022 r. oraz 5350 tys. zł w ramach umowy z 2023 r.).

³⁶ Badaniem szczegółowym objęto 15 dowodów księgowych, które dokumentowały poniesienie kosztów pośrednich w kwocie 133,76 tys. zł, co stanowiło 11,2% kosztów pośrednich ogółem (1190 tys. zł, z czego w ramach umowy z 2022 r. – 540 tys. zł; 2023 r. – 650 tys. zł).

procedury konkursowej oraz uzyskano zgodę Ministra na dofinansowanie ze środków dotacji;

- sześciu trenerów objętych sprawdzeniem nie łączyło funkcji trenera kadry narodowej inną funkcją w PZT;
- stawki dofinansowania wynagrodzenia trzech trenerów kadry narodowej nie przekroczyły kwot wskazanych w programie, a w jednym przypadku trener otrzymał wyższe wynagrodzenie, za zgodą MSiT;
- PZT nie udzielał zamówień publicznych oraz nie organizował przetargów na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego³⁷ w ramach badanych dwóch dotacji³⁸;
- PZT dokonał zapłaty za wydatki (badane koszty bezpośrednie i pośrednie) nie później niż data zakończenia realizacji zadania określonego w umowie;
- sprawdzone dowody księgowe badanych kosztów bezpośrednich i pośrednich, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września o rachunkowości³⁹, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentowały, kompletne i zawierały co najmniej dane określone w art. 21 ust. 1-4 tej ustawy. Faktury zakupu były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną;
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części której dysponentem jest Minister;
- w 2022 r. dofinansowanie wykorzystano w kwocie 4416,22 tys. zł, w dniu 30 stycznia 2023 r. zwrócono niewykorzystaną część dotacji w wysokości 12,08⁴⁰ tys. zł, następnie w dniu 2 marca 2023 r. zwrócono 21,8 tys. zł z tytułu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);
- sprawozdania przekazano do MSiT w terminie, dofinansowanie zostało wykorzystane i rozliczone⁴¹;
- PZT nie uzyskał zwiększenia dofinansowania wynagrodzenia trenerów kadry narodowej;
- Związek uzyskał dwie premie za wyniki - w 2022 r. w wysokości 150 tys. zł⁴² oraz w 2023 r. w wysokości 250 tys. zł⁴³, co było zgodne z zapisami w programie;
- na IO Tokio 2020 w grze mieszanej zawodnicy zajęli miejsca 5-8, na turniejach: Masters ATP⁴⁴ w 2020 r. w grze podwójnej mężczyzn, a w 2021 r. w grze pojedynczej zawodnicy zdobyli po 1,5 pkt za zajęcie miejsc 7-8 oraz Masters WTA⁴⁵ w 2021 r. w grze pojedynczej kobiet tenisistka zdobyła 1,5 pkt za zajęcie miejsc 7-8; w 2022 r. jedna zawodniczka zdobyła brązowy medal, a w 2023 r. złoty medal, na Indywidualnych Mistrzostwach Europy w kategoriach młodzieżowych zawodnicy zdobyli w 2019 r. trzy medale: złoty, srebrny i brązowy, a w latach 2021-2023 po jednym brązowym medalu; w latach 2019-2024 (I kwartał) w pierwszej „100” rankingu ATP znalazło się odpowiednio: 1, 1, 1, 2, 1, 1 tenisistów oraz w rankingu WTA: 2, 2, 2, 3, 3, 3 tenisistek;

³⁷ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1061), dalej: Kodeks cywilny.

³⁸ W zakresie sprzętu sportowego tj. oficjalna piłka tenisowa PZT kontrahent został wyłoniony w przetargu publicznym niezależnie od programów MSiT, a dostawca oficjalnych strojów kadry narodowej został wyłoniony w przetargu publicznym w 2017 r.

³⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm., dalej: ustawa o rachunkowości.

⁴⁰ Kwota wraz z odsetkami.

⁴¹ Pismem MSiT z 27 lutego 2023 r., sprawozdanie zostało przyjęte w części finansowej na kwotę 4416,2 tys. zł oraz z 27 lutego 2024 r., sprawozdanie zostało przyjęte w części finansowej na kwotę 6000 tys. zł.

⁴² Za zajęcie III miejsca w grze pojedynczej – Masters WTA, WTA Finals Fort Worth, USA – 31.10-7.11.2022 r.

⁴³ Za zajęcie I miejsca w grze pojedynczej – Masters WTA, WTA Finals Cancun, Meksyk – 29.10-5.11.2023 r.

⁴⁴ Association of Tennis Professionals (ATP).

⁴⁵ Women's Tennis Association (WTA).

- PZT brał udział w spotkaniach w MSiT, na których dokonywano oceny startu zawodników w międzynarodowych w zawodach mistrzowskich na zaproszenie DSW w MSiT.

(akta kontroli tom I str. 58-306, tom III 439-440)

W ramach umowy z 2022 r. przewidziano m.in. przygotowanie i udział zawodników w turniejach: w ramach rywalizacji o kwalifikację do Igrzysk Olimpijskich Paryż 2024, w rozgrywkach drużynowych BJK Cup i Davis Cup, awans w turniejach wielkoszlemowych oraz w rankingach międzynarodowych, tj. WTA i ATP, a także awans do turnieju Masters. W ramach umowy zrealizowano łącznie 189 działań, tj.: zorganizowano 4 zgrupowania i konsultacje krajowe, 23 zawody krajowe, 159 zawodów zagranicznych oraz 3 zawody mistrzowskie (ME i MŚ). W rozgrywkach drużynowych reprezentacja Polski awansowała do finału w drużynowych mistrzostwach świata kobiet BJK Cup, polska tenisistka zajęła pierwsze miejsce w wielkoszlemowych turniejach: Roland Garros 2022 w Paryżu/Francja oraz US Open 2022 w Nowym Jorku/USA. W rankingach WTA polskie tenisistki zajmowały⁴⁶ miejsca: 1, 49, 118, 161, a w rankingu ATP polscy tenisисти miejsca: 10, 245, 260, 385. Polska drużyna wygrała także swoją grupę eliminacyjną w światowym turnieju drużyn mieszanych w Australii.

(akta kontroli tom I str. 125-152)

Przedmiotem umowy z 2023 r. było m.in. przygotowanie i udział zawodników w turniejach: o zakwalifikowanie do Igrzysk Olimpijskich Paryż 2024, w rozgrywkach drużynowych BJK Cup i Davis Cup., awans w turniejach wielkoszlemowych oraz w rankingach międzynarodowych, tj. WTA i ATP, a także awans do turnieju Masters. Zgodnie ze sprawozdaniem, w ramach umowy zrealizowano łącznie 283 działania, tj.: zorganizowano 28 zgrupowań i konsultacji krajowych, 1 zgrupowanie zagraniczne, 31 zawodów krajowych, 219 zawodów zagranicznych oraz 4 zawody mistrzowskie (ME i MŚ). W rozgrywkach drużynowych, reprezentacja Polski awansowała do finału w BJK Cup, jedna tenisistka zajęła pierwsze miejsce w wielkoszlemowym turnieju Roland Garros 2023 w Paryżu/Francja, a druga w turnieju wielkoszlemowym Australian Open 2023 awansowała do półfinału. W rankingach WTA tenisistki zajęły miejsca: 1, 24, 63, a w rankingu ATP jeden tenisista znajduje się na miejscu 9. Jedna z tenisistek zajęła także I miejsce w Turnieju WTA Masters WTA Finals (Meksyk).

(akta kontroli tom I str. 243-287)

5. Szczegółowym badaniem objęto umowę o dofinansowanie⁴⁷ nr 2023.0124/0073/Udot/60/DSW z 7 kwietnia 2023 r. na kwotę 157 tys. zł⁴⁸ na realizację zadania publicznego pn. Wsparcie sportów nieolimpijskich poprzez przygotowania zawodników do udziału we współzawodnictwie międzynarodowym w 2023 r. W wyniku sprawdzenia realizacji ww. umowy stwierdzono, że:

- w odniesieniu do dwóch z dwudziestu wykazanych w liście szkolonych zawodników⁴⁹ w systemie Tenis Polski Online (tpo.pzt.pl) nie zamieszczono orzeczenia lekarskiego o zdolności do uprawiania tenisa (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”); zawodnicy ci zostali powołani do kadry narodowej zgodnie z regulaminem PZT i posiadali licencję zawodnika tenisa plażowego PZT;
- PZT nie organizował zgrupowań i konsultacji zagranicznych;
- w przypadku wyjazdu na mistrzostwa świata w Sao Paulo w Brazylii w dniach 1 - 12 grudnia 2023 r. założenia startowe zostały wysłane 3 dni przed wyjazdem, natomiast sprawozdanie składające się jedynie z oceny startu zostało wysłane

⁴⁶ Na dzień 26 czerwca 2024 r.

⁴⁷ O najwyższej kwocie dofinansowania.

⁴⁸ Kwotę dofinansowania, wynoszącą pierwotnie 100 tys. zł, zwiększono dwukrotnie - aneksem nr 2 z 28 listopada 2023 r. do 125 tys. zł oraz aneksem nr 3 z 11 grudnia 2023 r. do 157 tys. zł.

⁴⁹ W badanej próbie.

28 dni po zakończeniu zawodów (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);

- PZT opublikował na stronie internetowej aktualny wykaz prowadzonych akcji szkoleniowych, zawierający termin i miejsce każdej akcji oraz listę osób w niej uczestniczących;
- udział środków własnych wyniósł 9,1 tys. zł (5,8%) i spełniał limit określony w programie, tj. 5% kosztów ogółem;
- kwota środków pośrednich wyniosła 13 tys. zł (9%) i nie przekroczyła limitu określonego w programie, tj. 15% kosztów bezpośrednich przyznanej dotacji;
- PZT prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanej dotacji oraz wydatków na realizację zadań w ramach sportu nieolimpijskiego, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
- koszty bezpośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie⁵⁰;
- koszty pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie⁵¹;
- funkcji trenera kadry narodowej nie łączono z żadną inną funkcją w PZT;
- nie dofinansowano wynagrodzenia trenerów w ramach akcji szkoleniowych;
- PZT nie udzielał zamówień publicznych oraz nie organizował przetargów na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego w ramach badanej dotacji;
- PZT dokonał zapłaty za wydatki (badane koszty bezpośrednie i pośrednie) nie później niż data zakończenia realizacji zadania określonego w umowie;
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentowały, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ust. 1-4 tej ustawy. Faktury zakupu były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną;
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części której dysponentem jest Minister;
- sprawozdania przekazano do MSiT w terminie, dofinansowanie zostało wykorzystane i rozliczone⁵².

W zgłoszonej przez PZT ofercie za cel i efekt realizacji zadania uznano m.in. reprezentowanie Polski na arenie międzynarodowej w turniejach ITF: w MŚ ITF w kategoriach seniorskiej kobiet i mężczyzn; w ME ITF w kategorii seniorskiej kobiet i mężczyzn, w DMŚ ITF w kategorii seniorskiej i juniorskiej oraz w Płazowych Igrzyskach Olimpijskich ANOC⁵³. W ramach umowy PZT zorganizował trzy zgrupowania i konsultacje krajowe, a zawodnicy dwukrotnie wzięli udział w zawodach krajowych, sześciokrotnie w zawodach zagranicznych oraz czterokrotnie w zawodach mistrzowskich (ME i MŚ). W DMŚ zawodnicy zajęli 12 miejsce w klasyfikacji seniorskiej oraz 9 miejsce w klasyfikacji juniorskiej, a w MŚ seniorzy uplasowali się na miejscach 16-48, a juniorzy 9-16, w ME drużyna seniorów zajęła 6 miejsce spośród 20 europejskich zespołów.

(akta kontroli tom I str. 307-377)

6. W ramach Programu dofinansowania zadań ze środków budżetu państwa z zakresu wspierania promocji sportu poprzez dofinansowanie organizacji w Polsce

⁵⁰ 144 tys. zł kosztów bezpośrednich, z czego zbadano 29,43 tys. zł, tj. 20% poniesionych kosztów.

⁵¹ 13 tys. zł kosztów pośrednich, z czego zbadano 2,2 tys. zł, tj. 16,9% poniesionych kosztów.

⁵² Pismem MSiT z 16 lutego 2024 r., sprawozdanie zostało przyjęte w części finansowej na kwotę 157 tys. zł.

⁵³ Płazowe igrzyska olimpijskie nie doszły do skutku, ponieważ impreza została odwołana ze względu na zagrożenie atakami terrorystycznymi.

impresz mistrzowskich w latach 2019-2024 (I kwartał) szczegółowym badaniem objęto: umowę o dofinansowanie nr 2022/0274/0073/UDot/DSW z 8 czerwca 2022 r. na realizację zadania publicznego pn. „Turniej klasyfikacji światowej – Memoriał Lecha i Marii Kaczyńskich”, na kwotę 250 tys. zł oraz umowę o dofinansowanie nr 2023/0732/0073/UDot/DSW z 28 lipca 2023 r. na realizację zadania pn. „Międzynarodowy Turniej zaliczany do Światowego Rankingu Kobiet – WTA 125 Polish Open w Kozerkach” na kwotę 1400 tys. zł.

W wyniku sprawdzenia realizacji ww. dwóch umów stwierdzono, że PZT:

- przedstawił dokument potwierdzający przyznanie przez ITF organizacji imprezy mistrzowskiej pn. Memoriał Lecha i Marii Kaczyńskich oraz zgodę WTA na organizację turnieju pn. WTA125 Polish Open;
- wskazał źródła finansowania oraz określił zakres organizacyjny i finansowy realizacji zadania publicznego, którego dotyczyły wnioski;
- wskazał zasoby kadrowe i rzeczowe niezbędne do realizacji zadania, w tym dostęp do obiektów sportowych spełniających wymogi międzynarodowej federacji sportowej, zlecającej organizację imprezy;
- przedstawił szczegółowy projekt zadania, zawierający m.in. liczbę uczestników, termin, program i plan logistyczny zadania;
- zapewnił udział środków własnych lub pochodzących z innych źródeł w organizacji Memoriału w 2022 r. w wysokości 359,19 tys. zł, co stanowiło 144% kosztów ogółem i było zgodne z wymogami programu, który zakładał udział tych środków w wysokości co najmniej 10%;
- zapewnił udział środków własnych lub pochodzących z innych źródeł w organizacji WTA125 w 2023 r. w kwocie 1938,37 tys. zł, co stanowiło 138% kosztów ogółem i było zgodne z wymogami programu, który zakładał udział tych środków w wysokości co najmniej 15%;
- zaliczył do kosztów pośrednich środki w wysokości 10% oraz 10% w stosunku do sumy kosztów bezpośrednich, co było zgodne z maksymalnym limitem 10% określonym w umowach;
- prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych oraz wydatkowanych w ramach realizacji ww. umów, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
- poniósł koszty ze środków otrzymanych na organizację Memoriału w 2022 r. oraz WTA w 2023 r. zgodnie z kwotami wykorzystanych dofinansowań wykazanymi w sprawozdaniach końcowych z realizacji umów;
- poniósł koszty bezpośrednie zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach⁵⁴;
- poniósł koszty pośrednie zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach⁵⁵;
- nie udzielał zamówień publicznych oraz nie organizował przetargów na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego w ramach badanych dwóch dotacji;
- dokonał zapłaty za wydatki (w ramach objętych badaniem kosztów bezpośrednich i pośrednich) nie później niż data zakończenia realizacji zadania w umowie;
- 6 z 13⁵⁶ sprawdzonych dowodów księgowych opisał i sprawdził pod względem formalno-rachunkowym oraz zatwierdził do wypłaty przez osobę odpowiedzialną,

⁵⁴ W 2022 r. - 228 tys. zł kosztów bezpośrednich, z czego zbadano 67,57 tys. zł (tj. 29,6%) oraz w 2023 r. 1274 tys. zł kosztów bezpośrednich, z czego zbadano 504,76 tys. zł (tj. 40%).

⁵⁵ W 2022 r. - 10,8 tys. zł (49% kosztów ogółem), w 2023 r. - 25,25 tys. zł (20% kosztów ogółem).

⁵⁶ Umowa o dofinansowanie nr 2022/0274/0073/UDot/DSW z 8 czerwca 2022 r. 1) F/71/07/2022 z 28 lipca 2022 r. na kwotę 12,3 tys. zł, w tym: 5,8 tys. zł z dotacji MSiT; 2) FVAT/1/08/2022 z 1 sierpnia 2022 r. na kwotę 6,16 tys. zł, w tym: 5 tys. zł z dotacji MSiT. 3) Faktura 2022/M07/011 z 26 lipca 2022 r. na kwotę 14,11 tys. zł, w tym: 9,33 tys. zł z dotacji MSiT; 4) Faktura 2022/M06/004 z 10 czerwca 2022 r. na kwotę 13,12 tys. zł,

tj. Prezesa Zarządu, jednak nie opatrzył adnotacją o sprawdzeniu pod względem merytorycznym (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);

- na zbadanych dowodach księgowych dot. kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawarł klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa, z części której dysponentem jest Minister;
- sprawozdania przekazał do MSiT w terminie, dofinansowanie zostało wykorzystane i rozliczone⁵⁷.

(akta kontroli tom I str. 378-454, tom II str. 1-72)

W ramach dofinansowania PZT zorganizował w dniach 31 lipca – 7 sierpnia 2022 r. turniej zaliczany do Klasyfikacji Światowej – Memoriał Pary Prezydenckiej Marii i Lecha Kaczyńskich w ITF Women's. Mistrzostwa zaplanowano i zorganizowano na terenie Akademii Tenisowej Tenis Kozerki – Centrum Szkoleniowe PZT. W ofercie za cel i efekt uznano promocję i popularyzację tenisa w Polsce, stworzenie możliwości rywalizacji zawodników z Polski i świata, udział czołowych zawodników w rozgrywkach oraz promocję Polski w różnych aspektach. Zgodnie ze sprawozdaniem PZT przygotował i przeprowadził najważniejszy turniej w kalendarzu PZT w 2022 r. wg najwyższych standardów ITF, a jego organizacja została wysoko oceniona przez ITF. Reprezentantki Polski zakwalifikowały się do 1/8 finału, ćwierćfinału w singlu i finału w deblu, a jedna z tenisistek do finału.

(akta kontroli tom I str. 406-427)

Celem umowy zawartej w 2023 r. była organizacja turnieju zawodowego kobiet WTA125 zaliczanego do rankingu ITF, który zapewniał promocję tenisa kobiecego oraz tenisa jako dyscypliny w Polsce, a także budowanie jego tradycji i rozpoznawalności. Zgodnie ze sprawozdaniem turnieje z udziałem czołowych tenisistów służyły upowszechnianiu tenisa wśród najmłodszych jego adeptów, poprzez możliwość kibicowania bezpośrednio z trybun światowej i polskiej czołówce. Turniej WTA125 odbył się w dniach 6 – 12 sierpnia 2023 r. na terenie Akademii Tenisowej Tenis Kozerki – Centrum Szkoleniowe PZT i stworzył możliwość współzawodnictwa polskim zawodniczkom, z których większość zdobyła punkty w rankingu WTA. W zawodach udział wzięły zawodniczki z 20 krajów z całego świata. Wydarzenie stanowiło promocję tenisa, cieszyło się zainteresowaniem mediów, których przedstawiciele zostali zaproszeni na turniej podczas konferencji prasowej.

(akta kontroli tom II str. 35-56)

7. W ramach Programu Super Trener wsparcie szkolenia zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich i głuchych oraz przygotowania i udziału w MŚ i ME w sportach olimpijskich, paraolimpijskich i osób głuchych szczegółowej kontroli poddano umowę o dofinansowanie nr 2022/0141/0073/UDot/60/DSW z 27 maja 2022 r. na realizację zadania publicznego pn. „Wspieranie szkolenia zawodników kadry narodowej - Program Super Trener w 2022 r.” na kwotę 284 tys. zł. W wyniku sprawdzenia realizacji ww. umowy stwierdzono, że:

- udział środków własnych spełniał limit określony w programie i wynosił 15 tys. zł (tj. 5,3% kosztów ogółem);
- dofinansowanie zadania dotyczyło jednego trenera asystenta, który był członkiem kadry narodowej i olimpijczykiem;
- w programie nie uczestniczyli asystenci sekretarza generalnego/dyrektora biura i dyrektora sportowego/kierownika wyszkolenia;

w tym: 10,67 tys. zł z dotacji MSiT. Umowa nr 2023.0732/0073/UDot/DSW z 28 lipca 2023 r.: 5) FVAT/2/10/2023 z 27 października 2023 r. na kwotę 7,38 tys. zł, w tym 2 tys. zł z dotacji MSiT; 6) FVAT/1/10/2023 z 14 października 2023 r. na kwotę 7,38 tys. zł, w tym 6 tys. zł z dotacji MSiT.

⁵⁷ Pismo od MSiT z 24 listopada 2022 r. informujące o przyjęciu rozliczenia zadania na kwotę 250 tys. zł oraz z 28 grudnia 2023 r. informujące o przyjęciu rozliczenia zadania na kwotę 1400 tys. zł.

- PZT prowadził listę obecności uczestników⁵⁸ akcji szkoleniowej, wykaz badań diagnostycznych i testów motorycznych, trener uczestniczył w szkoleniach i był ubezpieczony;
- objęty umową trener asystent uczestniczył w szkoleniach organizowanych w ramach Akademii Trenerskiej (AT) finansowanej ze środków MSiT. Prezes Zarządu, wyjaśnił, że trener w 2022 r. uczestniczył w szkoleniach online podczas zgrupowań korzystając wówczas z połączenia udzielanego przez Dyrektora Sportowego PZT, będącego koordynatorem programu AT z ramienia PZT, niestety nie dokonał wcześniej indywidualnego logowania do Akademii Trenera, obecnie jest już zarejestrowany na indywidualnym koncie w Akademii Trenerskiej;
- kwota kosztów pośrednich wyniosła 25,8 tys. zł (9,9%) i nie przekraczała limitu wskazanego w programie, tj. 10% kosztów bezpośrednich przyznanej dotacji;
- PZT prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych dotacji oraz wydatków na realizację zadań w ramach programu, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
- koszty bezpośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie⁵⁹;
- koszty pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie⁶⁰;
- PZT nie udzielał zamówień publicznych oraz nie organizował przetargów na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego w ramach badanej dotacji;
- PZT dokonał zapłaty za wydatki (badane koszty bezpośrednie i pośrednie) nie później niż data zakończenia realizacji zadania określonego w umowie;
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentowały, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ust. 1-4 tej ustawy. Faktury zakupu były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną;
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części której dysponentem jest Minister;
- sprawozdania częściowe przekazano do MSiT w dniu 30 sierpnia 2022 r., tj. w terminie, natomiast drugie złożono po terminie, tj. 23 grudnia 2022 r. (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”). Sprawozdanie końcowe przekazano do MSiT w terminie, dofinansowanie zostało wykorzystane i rozliczone⁶¹;
- łącznie w zadaniu uczestniczyło 18 zawodników (w tym 8 zawodników uczestniczyło w systemie kontroli efektów potreningowych - z grupy B1 jeden zawodnik i z grupy B2 siedmiu zawodników), program objął jednego byłego członka kadry narodowej.

W ramach umowy trener wziął udział w czterech zgrupowaniach i konsultacjach krajowych, pięciu zawodach krajowych, sześciu zawodach zagranicznych oraz jednym zawodach mistrzowskich, uczestniczył także w trzech szkoleniach dot. warsztatów trenerskich.

(akta kontroli tom II str. 73-79)

⁵⁸ Dla próby 3 szkoleń: TE AGM Portugalia 24-26.03.2022 r., ITF Francja 30.05.2022 r., ITF Szkocja 13-14.11.2022 r.

⁵⁹ Zbadano kwotę 66,6 tys. zł (tj. 25,8% poniesionych kosztów).

⁶⁰ Zbadano kwotę 25,8 tys. zł (tj. 100% poniesionych kosztów).

⁶¹ Pismem MSiT z 7 lutego 2023 r. przyjęto sprawozdanie w części finansowej na kwotę 284 tys. zł.

8. W latach 2019-2024 (I kwartał) na realizację zadań w ramach programów Ministra dotyczących sportu powszechnego⁶² PZT otrzymał dofinansowanie w wysokości 14 593 tys. zł, w ramach których zawarł: 35 umów na łączną kwotę 2318 tys. zł⁶³ dofinansowanych z budżetu państwa (w 2019 r. - 35 tys. zł, w 2020 r. - 158 tys. zł, w 2021 r. 970 tys. zł, w 2022 r. 1155 tys. zł), 22 umowy ze środków FRKF na kwotę 11 875 tys. zł⁶⁴ (w 2019 r. - 1545 tys. zł, w 2020 r. - 1520 tys. zł, w 2021 r. - 2270 tys. zł, w 2022 r. - 2940 tys. zł oraz w 2023 r. - 3600 tys. zł) oraz jedną umowę ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów⁶⁵ na kwotę 400 tys. zł. W latach 2019-2022 kwota dofinansowania udzielanego PZT przez MSiT wzrastała i wynosiła odpowiednio: 1580 tys. zł, 1678 tys. zł, 3240 tys. zł i 4495 tys. zł. W 2023 r. kwota ta wyniosła 3680 tys. zł.⁶⁶

Najwyższe dofinansowanie w latach 2019-2023 w sporcie powszechnym PZT otrzymał w 2023 r. na realizację zadania publicznego pn. „Tenis Sportem Wszystkich Dzieci”, kwota udzielonego dofinansowania wg umowy wyniosła 3600 tys. zł.

(akta kontroli tom III str. 167-175, 185-188)

9. Badaniem szczegółowym objęto pięć umów w ramach programów dofinansowania sportu powszechnego:

- umowę o dofinansowanie nr 2021/0272/0073/UDot/DS/01/KK z 17 czerwca 2021 r. na realizację zadania publicznego pn. Upowszechnianie sportu w rodzinie oraz w różnych grupach społecznych pn. „Obchody 100lecia Polskiego Związku Tenisowego” na kwotę 300 tys. zł (program „Sport dla Wszystkich”);
- umowę o dofinansowanie nr 2022/0327/0073/UDot/DS/01/KK z 13 czerwca 2022 r. na kwotę 200 tys. zł. na realizację zadania publicznego w ramach Upowszechniania sportu w rodzinie oraz w różnych grupach społecznych pn. „TOP PZT Tour – Włącz się do gry” (program „Sport dla Wszystkich”);
- umowę o dofinansowanie nr 2022/1016/0073/UDot/DS/07/KK z 24 sierpnia 2022 r. na realizację zadania publicznego pn. „Piknik patriotyczny z okazji Memoriału Lecha i Marii Kaczyńskich” na kwotę 44 tys. zł (program „Sportowe Wakacje+”);
- umowę o dofinansowanie nr 2022/0115/0059/Sub.B/DS-SWD/12/AM z 16 maja 2022 r. na realizację zadania pn. „Tenis 10 – Narodowy Program Upowszechniania Tenisa” na kwotę 2000 tys. zł (Program „Sport Wszystkich Dzieci”);
- umowę o dofinansowanie nr 2023/0175/0059/Sub.B/DS-SWD/12/WJ z 4 lipca 2023 r. na realizację zadania publicznego pn. „Tenis Sportem Wszystkich Dzieci” na kwotę 3600 tys. zł (Program „Sport Wszystkich Dzieci”).

Badanie dokumentacji umów zawartych w 2021 i 2022 r. w ramach programu „Sport dla Wszystkich” wykazało, że:

⁶² Bez zadań realizowanych w programach i konkursach dotyczących rozwoju sportu osób z niepełnosprawnościami w ramach sportu powszechnego.

⁶³ W ramach: Programu „Sport dla Wszystkich” w ramach upowszechniania sportu w społeczeństwie poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu różnych grup społecznych i środowiskowych (realizowany w latach 2019-2023) oraz konkursów na dofinansowanie zadań z zakresu Programu „Sportowe Wakacje+” realizowanych w ramach zadania „Sport dla wszystkich”, podzadania „Upowszechnianie sportu w społeczeństwie”, działania „Upowszechnianie sportu różnych grup społecznych i środowiskowych” (realizowany w latach 2020-2023).

⁶⁴ W ramach konkursów: „Wspieranie projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe” i „Wspieranie organizacji imprez sportowych dla dzieci i młodzieży” w ramach Programu „Sport Wszystkich Dzieci” ze środków FRKF (realizowanego w latach 2019-2022, a od 2023 r. realizowanego jako zadanie „Wspieranie projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe, państwowe instytuty badawcze oraz Polski Komitet Olimpijski”).

⁶⁵ Dalej: FZSdU.

⁶⁶ Podczas realizacji ww. umów PZT wydatkował ze środków własnych łącznie 2867,65 tys. zł oraz ze środków pochodzących od jst 57,2 tys. zł.

- w przypadku dwóch wydarzeń opracowano program wydarzenia oraz w jednym przypadku regulamin wydarzenia⁶⁷;
- udział środków własnych spełniał limit określony w programach⁶⁸ - w 2021 r. wyniósł 213,51 tys. zł (71%), a w 2022 r. 38,8 tys. zł (19,4%);
- w obu umowach kwota kosztów pośrednich nie przekraczała limitu 10% sumy kosztów bezpośrednich dotacji i wynosiła w 2021 r. 25 tys. zł (9%), a w 2022 r. - 18 tys. zł (9,9%);
- PZT prowadził wyodrębnione ewidencje księgowe środków otrzymanych dotacji oraz wydatków na realizację zadań w ramach poszczególnych programów, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
- koszty bezpośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach⁶⁹;
- koszty pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach⁷⁰;
- w ramach dotacji nie wypłacano nagród finansowych oraz nie finansowano nagród rzeczowych;
- koszty pośrednie poniesiono zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach, co stwierdzono na podstawie próby 5 dowodów księgowych dokumentujących poniesienie kosztów pośrednich w kwocie 5,64 tys. zł, co stanowiło 13% kosztów pośrednich⁷¹ w dwóch analizowanych umowach;
- PZT nie udzielał zamówień publicznych oraz nie organizował przetargów na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego w ramach badanych dotacji;
- PZT dokonał zapłaty za wydatki (badane koszty bezpośrednie i pośrednie) nie później niż data zakończenia realizacji zadania określonego w umowie;
- 17² z 12 sprawdzonych dowodów księgowych był opisany i sprawdzony pod względem formalno-rachunkowym oraz zatwierdzony do wypłaty przez osobę odpowiedzialną, tj. Prezesa Zarządu, jednak nieopatrzony adnotacją o sprawdzeniu pod względem merytorycznym (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części której dysponentem jest Minister;
- terminowo przekazano do MSiT sprawozdania z realizacji zadania, a dofinansowania zostały wykorzystane i rozliczone⁷³.

(akta kontroli tom II str. 136-231)

W ramach zwartej w 2021 r. umowy PZT zaplanował 13 wydarzeń jednostkowych, w których uczestniczyło 6050 osób, podczas obchodów 100-lecia powstania PZT zaplanowano przybliżenie historii polskiego tenisa na tle historii niepodległej Polski, przy pomocy wystawy okolicznościowej prezentowanej przy rozgrywanych turniejach, a także zorganizowano Galę Jubileuszową w dniu 11 września 2021 r. Zgodnie ze sprawozdaniem, w wyniku realizacji zadania uczestnicy „zwiększyli motywację do uprawiania aktywności fizycznej oraz zwiększyli świadomość prozdrowotnych, społecznych, edukacyjnych i wychowawczych wartości tenisa”.

(akta kontroli tom II str. 217-227)

⁶⁷ Dla umowy z 2021 r. regulamin nie był wymagany.

⁶⁸ Tj. min. 5 % całości kosztów zadania.

⁶⁹ W 2021 r. zbadano 55 tys. zł (tj. 20%), w 2022 r. - 40,96 tys. zł (tj. 22,5%).

⁷⁰ W 2021 r. zbadano 3,2 tys. zł (tj. 13%), w 2022 r. - 2,4 tys. zł (tj. 13%).

⁷¹ Łącznie w obu umowach 43 tys. zł.

⁷² Dot. umowy z 2021 r.: FV 8/2021 z 19.05.2021 r na kwotę 8 tys. zł, w tym: z dotacji MSiT: 2 tys. zł.

⁷³ Pismo MSiT z 30 listopada 2021 r. informujące o przyjęciu rozliczenia zadania na kwotę 300 tys. zł oraz z 20 lutego 2023 r. r. informujące o przyjęciu rozliczenia zadania na kwotę 200 tys. zł.

W ramach umowy zawartej w 2022 r., PZT zaplanował i zrealizował 16 turniejów amatorskich Tenis Open Polska, w różnych miastach w Polsce, w których wzięło udział 922 osoby. Zgodnie ze sprawozdaniem, w wyniku realizacji zadania nastąpiła „integracja środowiska tenisowego i zachęciła lokalne społeczności do aktywności fizycznej, poprawy samopoczucia i wymiany doświadczeń, a akcja promocyjna prowadzona zarówno przed jak i w trakcie każdej imprezy wpłynęła bardzo korzystnie na wizerunek i promocję tenisa w całej Polsce”.

(akta kontroli tom II str. 164-180)

W wyniku analizy dokumentacji umowy zawartej 2022 r. w ramach programu „Sportowe Wakacje+” stwierdzono, że:

- w ramach zadania zorganizowano jedno wydarzenie – piknik patriotyczny, PZT złożył zaktualizowany wniosek o realizację zadania w dniu 17 sierpnia 2022 r., tj. 10 dni po zakończeniu pikniku, umowa o dofinansowanie została podpisana 24 sierpnia 2022 r., czyli 17 dni po zakończeniu wydarzenia;
- udział środków własnych spełniał limit określony w programie, tj. 5% całości kosztów zadania, wyniósł 6,42 tys. zł (14,6%);
- kwota kosztów pośrednich nie przekraczała limitu wskazanego w programie i wyniosła 4 tys. zł (10% sumy kosztów bezpośrednich z dotacji);
- PZT prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych dotacji oraz wydatków na realizację zadań w ramach programu, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
- koszty bezpośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie⁷⁴;
- koszty pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie⁷⁵;
- nie przeznaczono dofinansowania na zakup sprzęt sportowy oraz na materiały promocyjne;
- PZT nie udzielał zamówień publicznych oraz nie organizował przetargów na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego w ramach dotacji;
- PZT dokonał zapłaty za wydatki (badane koszty bezpośrednie i pośrednie) nie później niż data zakończenia realizacji zadania określonego w umowie;
- ¹⁷⁶ z 3 badanych dowodów księgowych był opisany i sprawdzony pod względem formalno-rachunkowym oraz zatwierdzony do wypłaty przez osobę odpowiedzialną, tj. Prezesa Zarządu, jednak nieopatrzony adnotacją o sprawdzeniu pod względem merytorycznym (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister;
- sprawozdanie przekazano do MSiT, dofinansowanie zostało wykorzystane i rozliczone⁷⁷.

W zorganizowanym w ramach dotacji pikniku patriotycznym wzięło udział 233 osoby (zgodnie z wnioskiem przewidziano udział 100 osób). Piknik odbył się w dniach 4-7 sierpnia 2022 r., był wydarzeniem ogólnopolskim, bezpłatnym i dostępnym dla każdego zainteresowanego uczestnika. Jak wynikało ze sprawozdania, celem wydarzenia było zwiększenie dostępności do aktywności ruchowej, popularyzacja sportu, wychowanie w duchu patriotycznym i zachęcenie do uprawiania sportu różnych grup społecznych. Podczas wydarzenia uczestnicy mogli korzystać

⁷⁴ 40 tys. zł kosztów bezpośrednich, z czego zbadano 8 tys. zł, tj. 20 % poniesionych kosztów.

⁷⁵ 4 tys. zł kosztów pośrednich, z czego zbadano 600 zł, tj. 15 % poniesionych kosztów.

⁷⁶ FV 78/11/2022 z 30.11.2022 r. na kwotę 8,5 tys. zł, w tym: 3,2 tys. zł z dotacji MSiT.

⁷⁷ Pismo od MSiT z 23 stycznia 2023 r. informujące o przyjęciu rozliczenia zadania na kwotę 44 tys. zł.

z animacji sportowych, konsultacji fizjoterapeutycznych oraz psychologicznych, zorganizowano wystawę poświęconą parze prezydenckiej oraz rozgrywki turniejowe.

(akta kontroli tom II str. 232-278)

W wyniku analizy dokumentacji umów zawartych w 2022 r. i 2023 r. objętych badaniem w ramach programu „Sport Wszystkich Dzieci” stwierdzono, że:

- w 2022 r. w wybranej próbie, liczebność w grupach wyniosła – min. 10 osób w grupie czerwonej oraz po 6 osób w grupie pomarańczowej oraz zielonej (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”), a w 2023 r. była prawidłowa i wynosiła min. 10 osób;
- zajęcia sportowe prowadzone były maksymalnie 3 razy w tygodniu po 90 minut;
- kwota dofinansowania obsługi instruktorskiej wynosiła maksymalnie 60 zł brutto (za godzinę);
- w 2022 r. PZT przeprowadził wizytacje w 32 klubach, a w 2023 r. we wszystkich klubach. Na podstawie losowo wybranej próby⁷⁸ stwierdzono, że z wizytacji w 2022 r. nie powstał raport (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);
- realizowane zajęcia sportowe w ramach zadań były bezpłatne dla uczestników;
- uczestnicy zajęć podlegali okresowym testom sprawnościowym, a ich wyniki były wprowadzone przez prowadzących do Narodowej Bazy Talentów;
- w obu umowach w wybranej próbie⁷⁹ uzyskano od uczestników oraz od ich rodziców/opiekunów prawnych wymagane zgody;
- w latach 2022-2023 trzy osoby pełniące funkcję koordynatorów krajowych oraz koordynatora regionalnego spełniały wymagania wynikające z programu, natomiast w 2023 r. koordynator regionalny nie spełniał jednego z wymagań (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);
- wynagrodzenie trzech z czterech koordynatorów przekraczało stawki miesięcznego wynagrodzenia dofinansowanego ze środków MSiT określonego w ramach programów (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);
- PZT na bieżąco koordynował prowadzenie dzienników zajęć (wypełnianych przez szkoleniowców prowadzących zajęcia sportowe, korzystających ze środków dofinansowania), które zawierały listy uczestników wraz z realizowaną tematyką oraz harmonogramem prowadzonego szkolenia. Prowadzący zajęcia sportowe sprawdzali i dokumentowali frekwencję uczestników podczas każdego zajęcia⁸⁰;
- udział środków własnych spełniał limit określony w programie: w 2022 r. wyniósł 131,57 tys. zł (6,6% całości kosztów zadania) i w 2023 r. wyniósł 216,12 tys. zł (6%);
- kwota kosztów pośrednich nie przekraczała limitu wskazanego w programie, tj. do 10% kosztów bezpośrednich, w latach 2022-2023 wyniosły odpowiednio 180 tys. zł (9,9%) i 327,27 tys. zł (10%);
- PZT prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych dotacji oraz wydatków na realizację zadań w ramach programu, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
- koszty bezpośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach⁸¹;

⁷⁸ Po jednym z klubów organizujących zajęcia w ramach programu.

⁷⁹ W 2022 r. – 22 osoby, w 2023 r. – 32 osoby.

⁸⁰ Na podstawie losowo wybranej ewidencji zajęć prowadzonych w dwóch klubach tenisowych.

⁸¹ W 2022 r. poniesiono 1820 tys. zł kosztów bezpośrednich, z czego zbadano 486,06 tys. zł (27%), a w 2023 r. 3272,74 tys. zł, z czego zbadano 763,22 tys. zł (23%) poniesionych kosztów.

- koszty pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach⁸²;
- środków z dofinansowania nie przeznaczano środków na nagrody finansowe i rzeczowe;
- PZT nie udzielał zamówień publicznych oraz nie organizował przetargów na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego w ramach badanych dotacji;
- PZT dokonał zapłaty za wydatki (badane koszty bezpośrednie i pośrednie) nie później niż data zakończenia realizacji zadania określonego w umowie;
- 2⁸³ z 75 badanych dowodów księgowych było opisanych i sprawdzonych pod względem formalno-rachunkowym oraz zatwierdzonych do wypłaty przez osobę odpowiedzialną, tj. Prezesa Zarządu, jednak nie opatrzone ich adnotacją o sprawdzeniu pod względem merytorycznym (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części której dysponentem jest Minister;
- w 2023 r. zorganizowano dwie imprezy sportowe dla bezpośrednich uczestników tego zadania (dzieci i młodzieży);
- sprawozdania przekazano w terminie, a dofinansowanie zostało wykorzystane i rozliczone⁸⁴;
- PZT przekazał uczestnikom zajęć sportowych certyfikaty uczestnictwa;
- w 2022 r. w nieodpłatnych zajęciach tenisowych udział wzięło 1470 uczestników, przeprowadzonych zostało 10,5 tys. godzin zajęć, w którym uczestniczyło 81 klubów z całego kraju, w 2023 r. w bezpłatnych imprezach i zajęciach tenisowych udział wzięło 18 294 dzieci, w tym 2310 w zajęciach sportowych w 82 klubach tenisowych;
- w ramach obu umów doposażono kluby w piłki, siatkę do mini tenisa wraz z piłkami i raketkami oraz akcesoria do rakiet, a także odbyły się konferencje oraz warsztaty online w ramach szkolenia kadry.

Celem dwóch dotacji było m.in. zwiększenie dostępności do bezpłatnych zajęć sportowych, wyrównanie szans dzieci i młodzieży w dostępie do systematycznej aktywności fizycznej, promocja zdrowego, aktywnego trybu życia jak i stworzenie warunków, które sprzyjają przeciwdziałaniu agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży. W ramach zadania zaplanowano prowadzenie zajęć sportowych, zakup sprzętu sportowego, podnoszenie kompetencji kadr kultury fizycznej i stworzenie nowych materiałów metodyczno-szkoleniowych oraz promocję programu.

(akta kontroli tom II str. 279-552)

10. W latach 2019-2024 (I kwartał) PZT otrzymał na realizację zadań w sporcie młodzieżowym ze środków FRKF środki w wysokości ogółem 20 200 tys. zł, z czego na siedem umów w ramach Programu dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży na realizację zadania publicznego z obszaru szkolenia i współzawodnictwa sportowego związanego ze szkoleniem centralnym na kwotę 18 802 tys. zł oraz na dwie umowy w ramach Programu dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży pn. Mały wielki Polak - nadzieje olimpijskie na kwotę 1 398 tys. zł. PZT wykorzystał dofinansowanie w kwocie 16 178,42 tys. zł, z czego w 2019 r. - 2 196 tys. zł, w 2020 r. - 3 800 tys. zł, w 2021 r. - 3 099,80, w 2022 r. -

⁸² W 2022 r. 180 tys. zł kosztów pośrednich (zbadano 18,05 tys. zł, tj. 10%) i w 2023 r. 327,27 tys. zł (zbadano 54,08 tys. zł, tj. 17% poniesionych kosztów).

⁸³ Dot. umowy z 2022 r. nr F/1/11/2022 z 21 listopada 2022 r. na kwotę 12,3 tys. zł, w tym: 10 tys. zł z MSiT oraz umowy z 2023 r. nr FV/KON/001/12/2023 z 7 grudnia 2023 r. na kwotę 28 tys. zł.

⁸⁴ Pismo od MSiT z 23 lutego 2023 r. informujące o przyjęciu rozliczenia zadania na kwotę 2000 tys. zł oraz z 28 lutego 2024 r. informujące o przyjęciu rozliczenia zadania na kwotę 3600 tys. zł.

3282,61, w 2023 r. - 3800 tys. zł. Dofinansowanie PZT w zakresie zadań w sporcie młodzieżowym wzrastało - z 2916 tys. zł w 2019 r. do 4000 tys. zł w 2024 r. (wzrost o 137%).⁸⁵ Najwyższe dofinansowanie w latach 2019-2024 (I kwartał) w sporcie młodzieżowym PZT otrzymał na realizację szkolenia centralnego w 2024 r., tj. 4000 tys. zł.

(akta kontroli tom III str. 176-178, 185-188)

11. W ramach realizacji umów związanych ze szkoleniem centralnym szczegółowemu badaniu poddano jedną umowę o dofinansowanie nr 2023/0052/0059/SubB/DSW z 22 marca 2023 r. na realizację zadania publicznego pn. „Szkolenie i współzawodnictwo sportowe zawodników w młodzieżowych kategoriach wiekowych zgodnych z Systemem Sportu Młodzieżowego - szkolenie centralne” na kwotę 3800 tys. zł⁸⁶.

W wyniku sprawdzenia realizacji ww. umowy stwierdzono, że:

- udział środków własnych spełniał limit określony w programie (5% przyznanej dotacji) i wyniósł 200 tys. zł (5,26%);
- kwota kosztów pośrednich nie przekraczała limitu wskazanego w programie, tj. 10% kwoty kosztów bezpośrednich i wyniosła 318 tys. zł (9,1%);
- w kosztach pośrednich wynagrodzenia osobowe, bezosobowe i pochodne od wynagrodzeń za obsługę zadania wyniosły 219,48 tys. zł;
- PZT prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych dotacji oraz wydatków na realizację zadań w ramach programu, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
- w losowej próbie 1 z 20 szkolonych zawodników nie posiadał aktualnego orzeczenia o zdolności do uprawiania tenisa oraz licencji zawodniczej PZT (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);
- dokumentacja dotycząca udziału w jednych zawodach mistrzowskich w przypadku eliminacji oraz finału została wysłana odpowiednio: w dniu wyjazdu i 6 dni przed wyjazdem, zawierała jedynie założenia startowe, natomiast sprawozdanie składające się jedynie z oceny startu zostało wysłane 39 oraz 25 dni po zakończeniu zawodów (o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);
- PZT opublikował na stronie internetowej aktualny wykaz prowadzonych akcji szkoleniowych, zawierający termin i miejsce każdej akcji oraz listę osób w niej uczestniczących;
- wykorzystanie bazy Centralnego Ośrodka Sportu (COS) przez PZT wyniosło 1,6% wszystkich organizowanych wydarzeń (w ramach programu zobowiązany był do organizacji co najmniej 30%). Z wyjaśnień Prezesa Zarządu wynika, że niskie wykorzystanie bazy sportowej COS spowodowane było brakiem odpowiedniej infrastruktury, tj. kortów tenisowych, hali, a obecny stan obiektów COS odkrytych pozostawia wiele do życzenia (jakość nawierzchni, brak oświetlenia i sprzętu do konserwacji kortów oraz osób opiekujących się kortami, brak trenażerów), co praktycznie uniemożliwia przeprowadzanie obozów tenisowych w zgodzie z kanonami sztuki trenerskiej;
- PZT wywiązał się z obowiązku uzyskaniu zgody Dyrektora DSW na organizację jednego zgrupowania zagranicznego;
- PZT prowadził ewidencję dystrybucji sprzętu sportowego, wykaz badań diagnostycznych, listę uczestników akcji szkoleniowych oraz ewidencję ubezpieczeń, nie ponosił natomiast kosztów i nie prowadził dystrybucji suplementów;

⁸⁵ Na realizację dziewięciu umów PZT wydatkował ze środków własnych 1061,5 tys. zł.

⁸⁶ Kwota dotacji została zwiększona Aneksem nr 2 z 8 grudnia 2023 r. z 3500 tys. zł do kwoty 3800 tys. zł.

- koszty bezpośrednio zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach⁸⁷;
- koszty pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach⁸⁸;
- funkcji trenera kadry narodowej nie łączono z żadną inną funkcją w PZT;
- wysokość dofinansowania wynagrodzeń dwóch losowo wybranych osób z kadry szkoleniowej i osób współpracujących była zgodna ze stawkami określonymi w programie;
- PZT nie udzielał zamówień publicznych oraz nie organizował przetargów na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego w ramach badanej dotacji;
- PZT dokonał zapłaty za wydatki (badane koszty bezpośrednie i pośrednie) nie później niż data zakończenia realizacji zadania określonego w umowie;
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentowały, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ust. 1-4 tej ustawy. Faktury zakupu były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną;
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części której dysponentem jest Minister;
- decyzją Ministra⁸⁹ sprawozdanie w części finansowej zostało przyjęte na kwotę 3797,67 tys. zł, a kwota 2,33 tys. zł z tytułu pobrania dotacji w nadmiernej wysokości, została zwrócona w terminie wraz z odsetkami⁹⁰.

W ramach zadania przewidziano pomoc szkoleniową dla zawodniczek i zawodników, m.in. w formie konsultacji szkoleniowych, zgrupowań motoryczno-tenisowych oraz wyjazdów na turnieje międzynarodowe. Zgodnie ze sprawozdaniem, w ramach umowy zrealizowano: 64 zgrupowania/konsultacje krajowe, jedno zgrupowanie/konsultację zagraniczną, 52 zawody krajowe, 105 zawodów zagranicznych oraz 19 zawodów mistrzowskich. Zawodnicy wzięli udział w 52 zawodach krajowych, 105 zawodach zagranicznych oraz 19 zawodach mistrzowskich (MŚ i ME). W zadaniu uczestniczyła kadra narodowa w kategoriach młodzieżowych – 259 osób (w tym: U18 – 42, U16 – 60, U14 – 78, U12 – 79) oraz 154 szkoleniowców. Zakładane cele i rezultaty uzyskano poprzez: awans pięciu drużyn do finałów Drużynowych Mistrzostw Europy, miejsca na podium w indywidualnych turniejach mistrzowskich (IME) oraz udział zawodników w juniorskich turniejach Wielkiego Szlema (ITF Grade A).

(akta kontroli tom III str. 1-151)

12. W latach 2019-2024 (I kwartał) PZT otrzymał cztery dotacje ze środków publicznych przyznanych przez inny podmiot niż MSiT, tj. dwie dotacje z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów - w 2021 r. w wysokości 150 tys. zł⁹¹ oraz w 2022 r. na kwotę

⁸⁷ 3 479,69 tys. zł kosztów bezpośrednich, z czego zbadano 740,87 zł (tj. 21,3%).

⁸⁸ 318 tys. zł kosztów bezpośrednich z czego zbadano 65,50 tys. zł (tj. 20,6 %).

⁸⁹ Pismo L.dz.696/PZT/2024 z 28 lutego 2024 r.

⁹⁰ Zwrot w dniu 11 marca 2024 r., odsetki w wysokości 11 zł.

⁹¹ Umowa nr UM/272/PZT/2021 z 01.06.2021 na „Wsparcie Organizacji Finałów Mistrzostw Świata Juniorów w Tenisie Ranga 1”; dotacja została wykorzystana w kwocie 134,45 tys. zł.

1 200 tys. zł⁹², a także dwie dotacje, po 20 tys. zł, z Fundacji Agencji Rozwoju Przemysłu, przekazane w 2020⁹³ i w 2021⁹⁴ r.

PZT nie korzystał ze środków publicznych w ramach projektów dofinansowanych ze środków z budżetu UE.

Prezes wyjaśnił, że PZT nie korzystało z możliwości finansowania, ponieważ PZT nie zatrudnia wykwalifikowanego i przeszkolonego personelu w zakresie pozyskiwania i rozliczania takich funduszy. Dodatkowo informacje dotyczące możliwości pozyskania tego rodzaju finansowania nie są ogólnie znane i promowane przez MSiT, zaś na stronie Komisji Europejskiej nie ma informacji o możliwości pozyskania dotacji dla organizacji sportowych.

(akta kontroli tom III str. 180-182, 471-488)

W okresie objętym kontrolą PZT otrzymywał również środki z tytułu umów sponsorskich, m.in. na podstawie umów zawartych m.in. ze spółkami z udziałem Skarbu Państwa (Grupa LOTOS S.A., Totalizator Sportowy S.A., Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., Krajowa Grupa Spożywcza S.A., KGHM Polska Miedź S.A., Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego, Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski, Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.).

(akta kontroli tom III str. 182-184)

12. W dniu 29 września 2020 r. PZT zawarło z Fundacją De Arte Athletica porozumienie o współpracy, w którym określono prawa i obowiązki stron. Zgodnie z porozumieniem PZT uzyskał prawo: do korzystania z obiektu Akademia Kozerki⁹⁵ przez okres 15 lat od zakończenia zadania inwestycyjnego, wykorzystania każdego roku przez ten okres puli środków w kwocie 765,33 tys. zł (przechodzących w przypadku niewykorzystania na rok kolejny); ustalania do 30-go listopada każdego roku wstępnego harmonogramu użytkowania obiektu; preferencyjnych warunków odpłatności za użytkowanie obiektu. W porozumieniu nie określono liczby imprez sportowych przewidzianych do organizacji w danym roku kalendarzowym.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że określenie liczby godzin w ramach których PZT może korzystać z obiektu jest wystarczające dla wzajemnej realizacji świadczeń i zapewnia transparentność w tym zakresie. W porozumieniu nie określono liczby imprez, gdyż kalendarze ITF i TE nie są stałe, w poszczególnych latach PZT organizuje raz mniej raz więcej imprez, które pomimo że mogą mieć charakter cykliczny, to każdorocznie PZT uzyskuje niezbędne pozwolenia i licencje na prowadzenie danej imprezy sportowej. W latach 2023 i 2024 odbywały i odbywają się na obiekcie Akademia Kozerki znaczące imprezy sportowe organizowane przez PZT.

(akta kontroli tom III str. 220-225, 326-327)

⁹² Umowa nr UM/272/PZT/2021 z 1 czerwca 2021 r. na „Wsparcie Organizacji Finałów Mistrzostw Świata Juniorów w Tenisie Ranga 1”; dotacja została wykorzystana w kwocie 134,45 tys. zł.

⁹³ Umowa nr UM/25/PZT/2020 z 12 lutego 2020 r. na „Wsparcie Narodowego Programu Upowszechniania Tenisa - Tenis 12”.

⁹⁴ Umowa nr UM/222/PZT/2021 z 19 kwietnia 2021 r. na „Wsparcie Narodowego Programu Upowszechniania Tenisa - Tenis 12”.

⁹⁵ Zadanie inwestycyjne pn. Rozbudowa Akademii Tenisowej Tenis Kozerki – Centrum Szkoleniowe PZT zostało dofinansowane przez ministra kultury, dziedzictwa narodowego i sportu w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu – edycja 2021. Beneficjentem zadania oraz zarządcą obiektu sportowego Akademia Kozerki jest Fundacja De Arte Athletica. W związku z realizacją ww. zadania, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Powiecie Grodzkim wydał trzy decyzje pozwalające na użytkowanie Akademii Kozerki: 1) decyzję nr 84/23 z 13 kwietnia 2023 r. na użytkowanie rozbudowy kompleksu sportowego Akademii – zrealizowanej w ramach etapu I, pozwolenie obejmuje 5 szt. kortów tenisowych zewnętrznych, tarasy widokowe określone w projekcie, budynek B część A (hala sportowa i zaplecze), budynek B część B (dwa korty kryte), 2) decyzję nr 117/23 z 12 maja 2023 r. na użytkowanie rozbudowy kompleksu sportowego Akademii – zrealizowanej w ramach etapu I, pozwolenie dotyczy trybuny kortu centralnego – budynek A, 3) decyzję nr 157/23 z 22 czerwca 2023 r. na użytkowanie hali sportowej z zapleczem oraz miejscami parkingowymi. Obiektem zarządza Fundacja De Arte Athletica. Związek nie posiada tytułu prawnego do zarządzania Akademią Kozerki, a na czas organizowanego wydarzenia sportowego, PZT uprawniony jest do korzystania z obiektu w zakresie niezbędnym dla danego wydarzenia.

W porozumieniu zapisano, że udostępnienie obiektu nastąpi nie później niż po zakończeniu wykonania zadania inwestycyjnego. Pierwszym wydarzeniem zorganizowanym przez PZT w ramach porozumienia był Turniej WTA 125 (w dniach 5-8 sierpnia 2023 r.).

W 2023 r. z przysługującej PZT puli 765,33 tys. zł wykorzystano 547,17 tys. zł, co stanowiło 71,5% możliwych środków do wykorzystania, z czego na organizację wydarzeń PZT wykorzystał 246,3 tys. zł, a 20,84 tys. zł wykorzystano na współorganizację konferencji trenerów wraz z Fundacją Smeczem w Raka, a pozostałą kwotę przekazał Warszawsko-Mazowieckiemu Związkowi Tenisowemu oraz indywidualnym zawodnikom. W I półroczu 2024 r.⁹⁶ Związek wykorzystał 410,01 tys. zł (tj. 54% puli środków), z czego 40,01 tys. zł przeznaczył na organizację zgrupowań/konsultacji/obozów, a 370 tys. zł rozdysponował pomiędzy wojewódzkie związki tenisowe.

(akta kontroli tom III str. 492-511)

Z wyjaśnień Prezesa Zarządu, wynika, że okres pozostały do wykorzystania pełnej przysługującej puli na 2023 r. był zbyt krótki ze względu na fakt, że zgrupowania tenisowo-motoryczne i konsultacje kadry narodowej odbywają się w większości wiosną i jesienią. Na 2024 r. zaplanowano wykorzystanie puli w całości na akcje szkoleniowe zgodnie z ramowym planem szkolenia, a część nadwyżki z 2023 r. zostanie wykorzystana przez powiększenie liczby uczestników w poszczególnych akcjach. Ewentualne powstałe nadwyżki zostaną przeniesione na 2025 r., jednak w maksymalnej wysokości 10-20% całej przysługującej kwoty. Dalej wyjaśnił, że vouchery kwotowe zostały przekazane wojewódzkim związkom tenisowym i członkom kadr narodowych ponieważ są one członkami PZT i na podstawie porozumienia korzystają z infrastruktury sportowej Akademii Tenisowej Kozierki i są rzeczywistymi beneficjentami realizującymi zapisy zawartego porozumienia. Poza tym Związek był współorganizatorem wraz z Fundacją Smeczem w Raka konferencji trenerów i zobowiązał się do zabezpieczenia kortu, a m.in. trenerzy kadry narodowej uczestniczyli w wydarzeniu nieodpłatnie.

(akta kontroli tom III str. 492, 526, 556)

W 2022 r. na terenie Akademii Kozierki PZT współorganizował wraz z Fundacją łącznie pięć wydarzeń: trzy zawody o charakterze światowym⁹⁷ oraz pięć innych imprez sportowych⁹⁸. W 2023 r. PZT zorganizował 14 imprez: trzy zawody o charakterze światowym⁹⁹, cztery o charakterze ogólnopolskim¹⁰⁰ oraz siedem innych imprez sportowych¹⁰¹. W 2024 r. odbyły się cztery zawody¹⁰², dwa

⁹⁶ W okresie od 1 stycznia do 23 czerwca 2024 r.

⁹⁷ Turniej Polish Open WTA1000 – Memoriał Lecha i Marii Kaczyńskich 1-7 sierpnia 2022 r., Turniej Lotos PZT Polish Tour NPP 31 lipca – 7 sierpnia 2022 r. oraz Turniej ATP Challenger 90 14-21 sierpnia 2022 r.

⁹⁸ Turniej o Puchar PZT w terminie 26-28.08.2022 r., Piknik Patriotyczny z okazji memoriału Lecha i Marii Kaczyńskich w terminie 4-7 sierpnia 2022 r., Cykl turniejów tenisowych Kids Cup Tour w terminie 4-5 czerwca 2022 r. i 13-14 sierpnia 2022 r. oraz Cykl imprez tenisowych dla młodzieży i dzieci do lat 10 „W poszukiwaniu tenisowych talentów” Kozierki Open Head Kids Cup w terminie 1-2 października 2022 r.

⁹⁹ 1. Turniej Polish Open WTA 125, 5-12 sierpnia 2023 r., 2. ATP Challenger 100, 13-19 sierpnia 2023 r., 3. Puchar Davisa Polska - Barbados, 12-16 września 2023 r..

¹⁰⁰ 1. Mistrzostwa Polski U12, 25 czerwca – 1 lipca 2023 r., 2. Puchar Polski K. i M., 1-3 lipca 2023 r., 3. Drużynowe Mistrzostwa Polski Juniorek U18, 13-16 października 2023 r., 4. Halowy Puchar Polski K. i M., 11-13 listopada 2023 r..

¹⁰¹ 1. Ogólnopolska Konferencja Tenisa Dziecięcego oraz Narodowego Programu Upowszechniania Tenisa 2023, 2-3 grudnia 2023 r., 2. Cykl turniejów tenisowych KidsCup Tour 13-14 maja 2023 r., 3. Cykl turniejów tenisowych KidsCup Tour 12-13 sierpnia 2023 r., 4. Cykl turniejów tenisowych KidsCup Tour "Turniej Masters" 8-10 grudnia 2023 r., 5. Cykl turniejów „Taleniciaki” - ile mamy Agnieszek Radwańskich i Łukaszów Kubotów 30 czerwca – 1 lipca 2023 r., 6. Tenisowa Talentiada XXI Edycja - Finał, 22-24 września 2023 r., 7. Tenis Bez Barier, 22-24 września 2023 r..

¹⁰² Wg stanu na 27 maja 2024 r.

o charakterze europejskim¹⁰³ i dwa o charakterze ogólnopolskim¹⁰⁴. W latach 2023-2024 (I kwartał) na terenie Akademii Kozerki Związek zorganizował łącznie 10 zgrupowań, konsultacji oraz obozów, w których udział wzięło 100 zawodników, wchodzących w skład kadry narodowej.

(akta kontroli tom III str. 189-191)

PZT nie dysponował danymi dot. wykorzystania w latach 2023-2024 (I kwartał) Akademii Kozerki przez inne polskie związki sportowe, kluby sportowe zrzeszone w PZT, publiczne szkoły mistrzostwa sportowego, niepubliczne szkoły mistrzostwa sportowego czy ośrodki szkolenia sportowego młodzieży.

(akta kontroli tom III str. 217-218)

Przed uzyskaniem pierwszego z pozwoleń Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego na użytkowanie Akademii Kozerki (z 13 kwietnia 2023 r.), PZT współorganizował na podstawie odrębnej umowy z Fundacją¹⁰⁵ w dniach 1-7 sierpnia 2022 r. Turniej Polish Open WTA1000 – Memoriał Lecha i Marii Kaczyńskich.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że PZT nie posiada narzędzi i nie jest uprawniony do sprawdzania dokumentacji dotyczącej wymogów prawnych dla użytkowania obiektu i/lub jego części. PZT nie ma też wiedzy na jakiej podstawie korty Akademii Kozerki były użytkowane. Dyrektorzy poszczególnych turniejów, w tym międzynarodowe federacje tenisowe WTA i ITF wizytowały obiekt i nie wniosły zastrzeżeń co do możliwości przeprowadzenia turniejów na obiekcie. PZT uzyskał akredytację na organizację turnieju Memoriał Pary Prezydenckiej Lecha i Marii Kaczyńskich – Polish Open na wskazanym obiekcie, po wizytacji miejsca turnieju przez Międzynarodową Federację WTA. Związek nie był stroną jakichkolwiek postępowań w zakresie pozwoleń, decyzji budowlanych, czy też ich odbioru i pozwolenia na użytkowanie.

Prezes Fundacji Diane Lewandowska wyjaśniła, że Turniej Polish Open WTA1000 – Memoriał Lecha i Marii Kaczyńskich, został zakontraktowany na ponad pół roku wcześniej, kiedy trwały jeszcze prace budowlane, a ze względu na opieszałość wykonawcy, Fundacja była zmuszona do odstąpienia od umowy. Inwestycja została dokończona, jednak zabrakło czasu, aby przejść pełną procedurę związaną z odbiorem obiektu. Dlatego analizując orzecznictwo i precedensy prawne oraz biorąc pod uwagę, że turniej odbywał się na kortach odkrytych, Fundacja zdecydowała się na organizację turnieju. Prezes stwierdziła również, że przed rozpoczęciem turnieju obiekt został sprawdzony przez sędziego naczelnego ITF, który nie zgłosił żadnych uwag, które mogłyby być przeszkodą w organizacji turnieju.

(akta kontroli tom III str. 239-242, 326-327)

Prezes Zarządu wyjaśnił, że PZT promował organizowane przez siebie imprezy sportowe wskazując, że będą odbywały się na obiekcie w Kozerkach, m.in. na swoich mediach społecznościowych. Polski Związek Tenisowy nie poniósł żadnych kosztów związanych z promowaniem Akademii Kozerki.

(akta kontroli tom III str. 492)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W odniesieniu do trzech¹⁰⁶ z 40 zawodników nie zamieszczono w systemie Tenis Polski Online (tpo.pzt.pl) orzeczenia lekarskiego o zdolności do uprawiania tenisa,

¹⁰³ 1. Turniej TE U12 Kozerki Cup by Head, 18-25.02.2024 2. Turniej TE U14 Kozerki Cup by Head 25.02-02.03.2024.

¹⁰⁴ 1. Halowe Mistrzostwa Polski U14, 06-12.01.2024, 2. Halowy Puchar Polski K i M., 13-15.04.2024.

¹⁰⁵ Umowa z 20 czerwca 2022 r. (UM/325/PZT/2022) na organizację Turnieju Kobiet – ITF World Tennis Tour w dniu 31 lipca – 7 sierpnia 2022 r., organizator zobowiązał się m.in. do przestrzegania regulacji oraz spełnienia wymagań ITF dla turnieju, przestrzegania procedur bezpieczeństwa zalecanych przez ITF oraz obowiązujących na terenie Polski.

¹⁰⁶ Dwóch w ramach umowy nr 2023/0124/0073/Udot/60/DSW z 7 kwietnia 2023 r. oraz jeden w ramach umowy nr 2023/0052/0059/SUBB/DSW z 22 marca 2023 r.

a jeden¹⁰⁷ zawodnik nie miał aktualnej licencji zawodniczej PZT, co było niezgodne z zapisami rozdziału VII ust. 3 pkt 1b programu¹⁰⁸ oraz rozdziału VIII ust. 2 pkt a programu¹⁰⁹.

Kierownik Działu Sportu wyjaśniła, że system jest nieobowiązkowy, stąd nie w każdym przypadku w systemie jest zamieszczone oświadczenie lub zaświadczenie o braku przeciwwskazań do uprawiania sportu. Jednocześnie system jest dużym ułatwieniem dla zawodników, ponieważ sędziowie przed dopuszczeniem zawodnika do udziału w zawodach dokonują weryfikacji posiadanego orzeczenia lekarskiego i mogą to zrobić w wersji papierowej lub poprzez system TPO, do którego mają dostęp.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że PZT posiada narzędzie w postaci systemu Tenis Polski Online, który ma za zadanie w maksymalnym stopniu wspomóc działania pracowników PZT. Z założenia oświadczenie o posiadanym orzeczeniu lekarskim o zdolności do uprawiania tenisa powinno być rokrocznie odświeżane przy przedłużeniu licencji, jednak z niewiadomych powodów tak się nie stało w dwóch badanych przypadkach. Problem techniczny został już zgłoszony do moderatorów systemu, trwają prace umożliwiające wychwycenie i naprawę błędu. Natomiast zawodnik PIO1633129 został powołany do kadry narodowej zgodnie z regulaminem, jednak z powodu braku licencji i orzeczenia lekarskiego nie brał fizycznie udziału we współzawodnictwie sportowym PZT oraz akcjach szkoleniowych organizowanych przez PZT.

Zdaniem NIK zapisy programu wymagały, żeby PZT realizując umowę o dofinansowanie oraz korzystając ze środków publicznych zapewnił uzyskanie orzeczenia lekarskiego o zdolności do uprawiania tenisa oraz posiadania przez zawodników objętych dofinansowaniem aktualnej licencji zawodniczej PZT, co było jednym z warunków realizacji zadania w ww. programach Ministra.

(akta kontroli tom III str. 116-123, 477-488)

2. PZT zwrócił (w ramach umowy nr 2022/0033/0073/UDot/60/DSW z 18 lutego 2022 r.) niewykorzystaną część dotacji w wysokości 12 076,0 zł tys. zł w dniu 30 stycznia 2023 r.¹¹⁰, tj. 15 dni po terminie określonym w § 6 umowy o dofinansowanie, stanowiącym że niewykorzystane środki finansowe z dotacji zleceniobiorca jest zobowiązany zwrócić w terminie do 15 dni od dnia wskazanego jako termin końcowy wykonania zadania publicznego (tj. do 15 stycznia 2023 r.) Prezes wyjaśnił, że środki zostały zwrócone z opóźnieniem, ponieważ zleceniobiorca usługi nie przesłał faktury do PZT w terminie pozwalającym zgodnie z zapisami umowy na rozliczenie dotacji, tj. do dnia 31 grudnia 2022 r. Przy sporządzaniu rozliczenia dotacji w terminie do 30 stycznia 2023 r., PZT zweryfikował, że faktura za organizację turnieju nie została przesłana i tym samym opłacona.

(akta kontroli tom III str. 153-155, 611)

3. Niedotrzymanie terminu wysyłki założeń i oceny startu w zawodach zagranicznych¹¹¹ oraz niekompletność dokumentacji¹¹² dotyczącej czterech turniejów – brak preliminarza finansowego kosztów uczestnictwa w zawodach oraz komunikatu

¹⁰⁷ Numer zawodnika: PIO1633129.

¹⁰⁸ Minister Sportu i Turystyki, Program wspierania sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym w 2023 r. Warszawa, grudzień 2022 r.

¹⁰⁹ Minister Sportu i Turystyki, Program dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży, Warszawa, grudzień 2022 r.

¹¹⁰ Przelew z 30 stycznia 2023 r. obejmujący środki niewykorzystanej dotacji w kwocie 12 000 zł oraz odsetki za zwłokę w kwocie 76 zł.

¹¹¹ Dot. umowy nr 2022/0033/0073/UDot/60/DSW z 18 lutego 2022 r., umowy nr 2023/0042/0073/UDot/60/DSW z 15 lutego 2023 r., umowy nr 2023.0124/0073/UDot/60/DSW z 7 kwietnia 2023 r.: DMS 2023 w tenisie plażowym, Halowe DME U14 2023, DMSM Davis Cup.

¹¹² DMS 2023 w tenisie plażowym, Halowe DME U14 2023, Davis Cup 2022 oraz BJK Cup 2023.

końcowego zawodów lub wydruku ze strony internetowej dotyczący założeń i oceny startu w zawodach zagranicznych, co było niezgodne z zapisami rozdziału VIII ust. 2 programów¹¹³.

Z wyjaśnień Prezesa wynika, że niedotrzymanie terminu w jednym przypadku wynikało z okresu w jakim miało miejsce, tj. przypadający na ten czas okres sprawozdawczy oraz okres świąt Bożego Narodzenia, w drugim przypadku związany był z małą liczbą trenerów i dużą liczbą wyjazdów następujących jeden po drugim. Założenia oraz ocena startu w imprezach mistrzowskich dotycząca BJK Cup oraz Davis Cup sporządzana jest na drukach zgodnie z wytycznymi MSiT. Zawierają one wszystkie niezbędne informacje, łącznie ze szczegółowymi wynikami i podsumowaniem imprezy. Nie są sporządzane protokoły końcowe przez organizatorów tych wydarzeń. Prezes wskazał, że na żadnym etapie przedkładania przez Związek dokumentów w zakresie rozliczania tych imprez, sprawozdania PZT nie były kwestionowane przez MSiT, bądź Zespół Metodyczny Instytutu Sportu, sprawujący merytoryczny nadzór nad ich prawidłowością. Rozliczenia finansowe, preliminarz i końcowe podsumowanie finansowe są wysyłane w odrębnej korespondencji prowadzonej z MSiT i również w tym zakresie nie było żadnych zastrzeżeń co do formy tych rozliczeń.

NIK wskazuje, że PZT zobowiązany jest do realizacji wszystkich postanowień programów w zakresie przesyłania do MSiT założeń startu i oceny startu.

(akta kontroli tom I str. 59,160-174, 369-376, 523-553)

4. 10 z 97¹¹⁴ badanych dowodów księgowych, przyjętych jako podstawa zapisu w księgach rachunkowych, nie zostało sprawdzonych pod względem merytorycznym przez osobę odpowiedzialną, co było niezgodne z art. 22 ust. 1 w związku z art. 21 ust.1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, stanowiącym, że dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21, oraz wolne od błędów rachunkowych. W komentarzu do ww. przepisu wskazano, iż przyjęcie dowodu księgowego jako podstawy zapisu w księgach rachunkowych oznacza, że dokument ten został skontrolowany pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym. Kontrola merytoryczna polega na potwierdzeniu faktu zaistnienia dokumentowanej operacji gospodarczej, zgodności danych dokumentu z rzeczywistym przebiegiem operacji i jej związku z działalnością jednostki. Uwzględnienie przedmiotowego dokumentu jako podstawy zapisów w księgach rachunkowych bez potwierdzenia sprawdzenia merytorycznego świadczy o wadliwości takiej kontroli.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że faktury dotyczące umów z osobami współpracującymi stanowiły tajemnicę służbową, były wystawione zgodnie z zawartymi umowami, a fakt

¹¹³ Minister Sportu i Turystyki, Program dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży, Warszawa, grudzień 2022 r. oraz Program wspierania sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym w 2023 r., Warszawa, grudzień 2022 r.

¹¹⁴ W ramach 6 umów o dofinansowanie, dobór próby był losowy: (1) Umowa nr 2022/0274/0073/UDot/DSW z 8 czerwca 2022 r. - 1) F/71/07/2022 z 28 lipca 2022 r. na kwotę 12,3 tys. zł, w tym 5,8 tys. zł z dotacji MSiT, 2) FVAT/1/08/2022 z 1 sierpnia 2022 r. na kwotę 6,16 tys. zł, w tym 5 tys. zł z dotacji MSiT, 3) Faktura 2022/M07/011 z 26 lipca 2022 r. na kwotę 14,11 tys. zł, w tym: 9,33 tys. zł z dotacji MSiT, 4) Faktura 2022/M06/004 z 10 czerwca 2022 r. na kwotę 13,12 tys. zł, w tym 10,67 tys. zł z dotacji MSiT; (2) Umowa nr 2023.0732/0073/UDot/DSW z 28 lipca 2023 r. - 5) FVAT/2/10/2023 z 27 października 2023 r. na kwotę 7,38 tys. zł, w tym 2 tys. zł z dotacji MSiT, 6) FVAT/1/10/2023 z 14 października 2023 r. na kwotę 7,38 tys. zł, w tym 6 tys. zł z dotacji MSiT; (3) Umowa nr 2021/0272/0073/UDot/DS/01/KK z 17 czerwca 2021 r. - 7) FV 8/2021 z 19 maja 2021 r. na kwotę 8 tys. zł, w tym 2 tys. zł z dotacji MSiT; (4) Umowa nr 2022/1016/0073/UDot/DS/07/KK z 24 sierpnia 2022 r. - 8) FV 78/11/2022 z 30 listopada 2022 r. na kwotę 8,5 tys. zł, w tym 3,2 tys. zł z dotacji MSiT; (5) Umowa nr 2022/0115/0059/Sub.B/DS-SWD/12/AM z 16 maja 2022 r. - 9) F/1/11/2022 z 21 listopada 2022 r. na kwotę 12,3 tys. zł, w tym: 10 tys. zł z MSiT; (6) Umowa nr 2023/0175/0059/Sub.B/DS.-SWD/12/WJ z 4 lipca 2023 r. - 10) FV/KON/001/12/2023 z 7 grudnia 2023 r. na kwotę 28 tys. zł.

wykonania pracy został potwierdzony przez Prezesa w miejscu zatwierdzono do wypłaty, wobec tego podpis merytoryczny nie był konieczny w związku z potwierdzeniem wykonania umowy przez Prezesa lub Wiceprezesa i wewnętrznymi regulacjami PZT. Natomiast w przypadku faktur dotyczących obsługi turnieju pn. „Turniej Klasyfikacji Światowej - Memoriał Lecha i Marii Kaczyńskich” osobą odpowiedzialną za potwierdzenie merytoryczne dokumentu był Dyrektor Turnieju, osoba niezatrudniona w PZT w związku z czym nie mógł bezpośrednio złożyć podpisu na tym dokumencie., przy czym zgodnie z wewnętrznymi regulacjami oraz potwierdzeniem wykonania umowy, podpis w tym przypadku nie był konieczny.

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że zgodnie z dokumentem pn. „Zasady obiegu dowodów księgowych w Polskim Związku Tenisowym”¹¹⁵ każdy dokument musi być opatrzony pieczęcią, że sprawdzono go pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, zatwierdzono do wypłaty oraz musi być podpisany przez osobę sprawdzającą merytorycznie i opatrzony datą z dnia podpisu. Dyrektor Finansowy sprawdza dokumenty pod względem rachunkowym i formalnym (potwierdzając datą i podpisem), może dokonać realizacji płatności kosztów zgodnie z budżetami podpisanymi umów dotacyjnych, umów o pracę i umów osób współpracujących. Pozostałe dokumenty kosztowe niewymienione powyżej zostają zatwierdzone do wypłaty przez Prezesa, Wiceprezesa (...).

W zasadach obiegu dowodów księgowych przyjętych przez PZT nie przewidziano sytuacji pominięcia kontroli merytorycznej ze względu na tajemnicę służbową. Kontroli merytorycznej dowodów księgowych może dokonywać kierownik jednostki jako osoba odpowiedzialna za całość gospodarki finansowej jednostki, jednak w tym wypadku również należałoby to potwierdzić w sposób zgodny z przepisami. zasad obiegu dokumentów. Natomiast zapis, że „Dyrektor Finansowy może dokonać realizacji płatności (...)” w żaden sposób nie wyłącza konieczności stosowania kontroli merytorycznej dokonywanych wydatków.

(akta kontroli tom I str. 432-454, tom II str. 67-72, 185-189, 276-278, 385-387, 490-492, tom III str. 523-526, 471-477)

5. Sprawozdanie częściowe za okres od 1 lipca do 30 listopada 2022 r., dotyczące umowy nr 2022/0141/0073/UDot/60/DSW z 27 maja 2022 r. zostało złożone 23 grudnia 2022 r., tj. 23 dni po terminie określonym w § 8 ust. 5 pkt 2 (30 listopada 2022 r.).

Z wyjaśnień Prezesa wynika, że sprawozdanie zostało złożone po monicie wystosowanym przez MSiT, a przyczyną zaistniałej sytuacji był błąd ludzki. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie, ale nie złożone do MSiT, z powodu spiętrzenia prac związanych z rozliczaniem 30 umów zawartych w 2022 r.

(akta kontroli tom II str. 76, 114, tom III str. 471)

6. W zajęciach realizowanych na podstawie umowy o dofinansowanie nr 2022/0115/0059/Sub.B/DS-SWD/12/AM z 16 maja 2022 r., w wybranym losowo klubie¹¹⁶, liczebność w dwóch grupach ćwiczebnych wyniosła po 6 osób, co było niezgodnie z założeniami programu „Sport Wszystkich Dzieci”, które określały minimalną liczebność grupy ćwiczebnej funkcjonującej w ramach zadania wynoszącą 10 osób (rozdział VI ust 3 pkt 6).

Prezes Zarządu wyjaśnił, że ww. program jest realizowany od 2017 r. i został opracowany w oparciu o wytyczne Międzynarodowej Federacji Tenisowej pn. Tennis 10's, przyjęta strategia została zaakceptowana przez MSiT na etapie składania wniosku w 2017 r. i w latach następnych zawierała koncepcję zajęć opartą na wytycznych programu Tennis10. Wdrożone zasady realizowania zajęć sportowych

¹¹⁵ Uchwała Zarządu PZT nr 14/321 z 5 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcie Zasad obiegu dowodów księgowych w PZT.

¹¹⁶ W klubie Park Tenisowy Olimpia Poznań.

pozwalają na efektywne prowadzenie zajęć tenisowych, co gwarantowało prawidłową metodykę nauczania oraz zachowanie wysokiej jakości zajęć sportowych. Liczba większa niż 6 osób na jeden kort pełnowymiarowy, odnosząc się do dyscypliny jaką jest tenis, w ocenie metodycznej nie jest prawidłowa ze względu na samą specyfikę tego sportu.

NIK wskazuje, że realizując zadanie dofinansowane ze środków publicznych udzielonych na podstawie programów Ministra, Związek jest zobowiązany przestrzegać zasad realizacji tego zadania, mając jednocześnie możliwość występowania z propozycjami modyfikacji założeń programowych, związanych m.in. ze specyfiką danej dyscypliny sportowej.

(akta kontroli tom II str. 279-284, 396-431 tom III str. 571-585)

7. W ramach realizacji umowy nr 2022/0115/0059/Sub.B/DS-SWD/12/AM z 16 maja 2022 r. nie przeprowadzono wizytacji zajęć w 49 z 81 klubów, a także nie przedstawiono raportu z wizytacji w klubie Park Tenisowy Olimpia Poznań, co było niezgodnie z postanowieniami programu „Sport Wszystkich Dzieci”, zgodnie z którymi realizator jest zobowiązany do przeprowadzenia wizytacji we wszystkich grupach ćwiczebnych objętych dofinansowaniem, a wizytacje muszą być szczegółowo dokumentowane, w zakresie terminu, miejsca, przebiegu i wniosków (rozdział VI ust. 3 pkt 8).

Prezesa Zarządu wyjaśnił, że PZT przeprowadził wizytacje w klubach wykazanych w rozliczeniu końcowym, pozostałe kluby były kontrolowane w sposób mailowy, telefoniczny oraz frekwencyjny. Wizytacje dokonywane były przez osoby oddelegowane przez PZT, a główny realizator wizytacji sporządzał uwagi, notatki oraz wnioski, które były przekazywane do Działu Sportu Związku. Przeprowadzone kontrole oraz wizytacje nie budziły wątpliwości PZT co do prawidłowej realizacji zadania. Wizytacja w klubie Park Tenisowy Olimpia również została przeprowadzona, a wnioski oraz krótkie sprawozdanie były przedstawiane także w formie telefonicznej, natomiast PZT nie posiada dokumentu potwierdzającego dokonanie tej wizytacji.

NIK wskazuje, że założenia programu określają sposób realizacji i dokumentowania obowiązku przeprowadzania wizytacji w wszystkich grupach ćwiczebnych objętych dofinansowaniem MSiT.

(akta kontroli tom II str. 279-284, 367-368, tom III str. 571-587)

8. Osoba, której powierzono wykonywanie czynności koordynatora regionalnego w ramach umowy nr 2023/0175/0059/Sub.B/DS.-SWD/12/WJ z 4 lipca 2023 r. o dofinansowanie zadania pn. „Tenis Sportem Wszystkich Dzieci”, nie posiadała uprawnień instruktora lub trenera nadanego przez polski związek sportowy, co było niezgodne z założeniami programu „Sport Wszystkich Dzieci” w 2023 r. Wymaganiem kryterium kwalifikacji do pełnienia tej funkcji było wykształcenie wyższe lub średnie, posiadanie uprawnień instruktora lub trenera nadanych przez polski związek sportowy oraz doświadczenie szkoleniowe w danym sporcie lub administracyjne w organizacjach sportowych (rozdział VI ust. 18 programu).

Prezes Zarządu wyjaśnił, że funkcję koordynatora regionalnego powierzono osobie, która była zatrudniona w PZT i miała doświadczenie w zakresie tego programu, a Związek nie znalazł w tak krótkim czasie oraz za tak niskie wynagrodzenie równie kompetentnego pracownika znającego specyfikę dyscypliny, jak również mającego doświadczenie w pracy administracyjnej związanej z prowadzeniem i rozliczaniem projektu.

NIK wskazuje, że założenia programu określają wysokość wynagrodzenia osób objętych dofinansowaniem MSiT.

(akta kontroli tom II str. 493, tom III str. 571-587)

9. W ramach umowy nr 2022/0115/0059/Sub.B/DS-SWD/12/AM z 16 maja 2022 r., wynagrodzenie koordynatora krajowego od lutego do grudnia 2022 r. ustalono

w wysokości 4500 zł miesięcznie, tj. o 500 zł miesięcznie wyższej od dopuszczalnej stawki wynagrodzenia, określonej w programie (co stanowiło zawyżenie w kwocie łącznej 5500 zł). Jednocześnie od maja do grudnia 2022 r. wynagrodzenie koordynatora regionalnego ustalono w wysokości 4000 zł miesięcznie, tj. o 1500 zł miesięcznie wyższej niż w założeniach programu (co stanowiło zawyżenie w kwocie łącznej 12 000 zł). W 2023 r. wynagrodzenie koordynatora regionalnego w sierpniu i wrześniu wyniosło 3750 zł¹¹⁷, tj. o 1250 zł miesięcznie więcej niż w założeniach programu (co stanowiło zawyżenie w kwocie łącznej 2500 zł). Ustalone i wypłacane wynagrodzenie było niezgodne z założeniami programu „Sport Wszystkich Dzieci” w latach 2022-2023, zgodnie z którymi stawka miesięcznego wynagrodzenia koordynatora krajowego projektu ze środków MSiT wynosiła do 4000 zł brutto/miesiąc, a koordynatora regionalnego do 2500 zł brutto/miesiąc.

Prezes Zarządu, wyjaśnił, że wynagrodzenie koordynatora krajowego w dodatkowej wysokości 500 zł dotyczyło prac związanych z czynnościami księgowymi jakie przeprowadzał w tym zakresie, tj. między innymi sprawdzanie poprawności przeliczeń rachunkowych na fakturach, zgodności liczby godzin prac trenerów oraz wynajmu obiektów sportowych, natomiast w pozostałych dwóch przypadkach kwoty wynagrodzeń są oczywistą pomyłką.

NIK wskazuje, że w wykazie kosztów pośrednich programu nie przewidziano możliwości wypłacania wynagrodzenia za obsługę administracyjną zadania. W związku z powyższym środki wypłacone na wynagrodzenia, w kwotach wyższych niż określone w programie, NIK uznaje za wydatki niekwalifikowalne. Łączna wartość wydatków niekwalifikowalnych wyniosła 20 000 zł.

(akta kontroli tom II str. 493-552, tom III str. 571-587)

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o:

Wnioski

1. Zapewnienie wprowadzania do systemu Tenis Polski Online oświadczeń albo orzeczeń lekarskich o zdolności do uprawiania tenisa.
2. Egzekwowanie od zawodników objętych dofinansowaniem aktualnych licencji PZT.
3. Terminowe dokonywanie zwrotów niewykorzystanej części dotacji.
4. Terminowe przysyłanie do MSiT założeń i oceny startu w zawodach międzynarodowych.
5. Przestrzeganie wymogów określonych w programach Ministra Sportu i Turystyki w zakresie: kwalifikacji i dofinansowania wynagrodzeń koordynatorów krajowych i regionalnych, liczebności uczestników w grupach ćwiczebnych oraz przeprowadzania i dokumentowania wizytacji klubów sportowych.
6. Zapewnienie terminowego przekazywania sprawozdań do MSiT.
7. Dokonywanie kontroli merytorycznej dowodów księgowych zgodnie z zasadami obiegu dowodów księgowych przyjętymi w Polskim Związku Tenisowym.
8. Dokonanie korekty rozliczenia środków przekazanych Związkowi na podstawie umów o dofinansowanie nr 2022/0115/0059/Sub.B/DS-SWD/12/AM z 16 maja 2022 r. oraz nr 2023/0175/0059/Sub.B/DS.-SWD/12/WJ z 4 lipca 2023 r. z tytułu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w łącznej kwocie 20 000 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych.

¹¹⁷ Od stycznia do lipca wyniosło 2,5 tys. zł.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 6 sierpnia 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Magdalena Bylińska
Starszy inspektor kontroli państwowej
-//-

.....
podpis

Z up.
p.o. wicedyrektora
Urszula Klimska
-//-

.....
podpis